

Gen Bin Tagisi Jon da Mandagit

But piso gen

Jon unun pandet 12 kabikon nani kindi. Amin da Jon do Yesu da butdasi galak tan imgut amin unun yan nandan. Unun Jon dagan 1 Jon, 2 Jon ae 3 Jon gat ae Panalon Abi gat kisi mandagit.

Jon da Yesu pi masi masimi morapmi agit unun kisi dima mandagit do yosok. Mani Yesu unun asi Mesaia, Pin kop da minat aminyo yokwikon ban timido manjigit amin, yan nandanen do pi madep diwari agit unun banjin mandagit.

Gen Bin Tagisi on mandagit gwan Jon da Yesu do yan yosok, "Pin kop dakon Gen da amin daganek amin nin da binapmon egipgut." Jon da minat aminyo da Yesu Pin kop dakon Monji yansi nandan gadan imni do nandanek mandagit. Jon da Yesu nandan gadan iman amin unun egip egip teban abidokdan yansi nandanek mandagit (20.31 do koki).

Jon papiakon yo diwari pindakgaman unun yan: Minat aminyokon yo morap ton unun ban timigek Yesu da tilak gen yagit unun ban mandagit. Do mirim, ae pakbi, ae bret, ae ten teni, ae wain obi, ae sipsip kila amin unun dakon gen pindakgaman.

**Gen da amin daganek amin
bikbigon egipgut**

(Kilapmi 1)

Gen egip egipmi ton da amin dagagit

¹ Yo morap dima altanakwa wasok wasogikon Gen unun egipgut. Gen unun Pinƙop gat egipgumal, ae Gen iyi Pinƙop unun.

² Unun kalipsigwan yo morap dima altanakwa Pinƙop gat egipgumal.

³ Pinƙop da unun Gen nan gin yo morap kisisi wasan mudagit. Kosit njwakwari kindakon da yo kinda dima noman tagit.

⁴ Iyi unun egip egip dakon malunsi egipgut. Unun egip egip da amin tenƙenƙan yomgut.

⁵ Anakwan unun tenƙenƙi da pilin tukgwan tenƙenƙanban pilin tuk da dima aban kimakgit.

⁶ Pinƙop da amin kinda yabekban apgut, unun mani Jon.

⁷ Unun da abin amin kisisi geni nandan iminƙ tenƙenƙi nandan gadan imni do tenƙenƙi dakon but piso gen yagit.

⁸ Jon iyi tenƙenƙi dima. Unun da tenƙenƙi dakon but piso gen gin yagit.

⁹ Tenƙenƙi bamisi unun miktimon pinƙek minƙat amin morapyo tenƙenƙan yomisak.

¹⁰ Gen unun miktimon pin egipgut. Miktim gat ae yo morap miktimon ton unun iyi wasagit, mani miktimon ekwan miktim amin da nianƙen amin kinda yan dima kanba pisagit.

¹¹ Iyi da kokupmon apban dabini da dima abidawit.

1:1: Jn 17.5; 1Jn 1.1-2; PA 19.13   **1:3:** 1Ko 8.6; Kol 1.16-17; Ibr 1.2
1:4: Jn 5.26   **1:5:** Jn 3.19   **1:6:** Mt 3.1; Lk 1.13-17,76   **1:9:** Jn 8.12

¹² Mani amin morap not an iminek mani nandan gadan imgwit amin, unun amin Pin kop dakon monji gwayonisi ani do yagit.

¹³ Unun men datyo da yawikon da dima altawit. Ae amin da galak togon da dima. Pin kopmon da altawit.

¹⁴ Gen unun amin daganban nin gat egipguman. Egakwan Dat da monji kaloni yabekban pigit unun dakon tilimni kagiman. Nandan yawot ae anpak bamisi unun aminon tugagit.

¹⁵ Unun dakon mibili Jon da madepsi yan tidanek amin yan yoyigit, “Nak unun amin dakon mibilni do yan kili dayigim, ‘Unun amin nak da bujon abisak, mani nak dima altanapbo kilisi egipgut, do nak nwapmandak.’”

¹⁶ Nandan yawot unun aminon tugagit da tosok, do nin kisisi gildari gildari panpuluganakwan gisami ton ekwaman.

¹⁷ Nido Pin kop da Moses iyinban gen teban ningut, mani nandan yawot gat ae anpak bamisi unun Yesu Kristokon da apgut.

¹⁸ Pin kop unun amin kinda da dimasi kagit. Mani Monjisi kaloni, Datni da kapmatjok egisak, unun da Pin kop dakon mibili kili noligit.

Jon telagi pakbi sogok da gen yagit

(Mt 3.1-12 ae Mk 1.7-8 ae Lk 3.15-17)

¹⁹ Juda amin Jerusalem egipgwit unun da mukwa sogok amin ae Liwai amin yabekba Jonon kin yan iyiwit, “Gak nianen amin kinda?”

20 Yanba Jon da iyi dakon mibilni dima anksibigit. Yan tenjenjek yan yoyigit, “Nak Kristo dima.”

21 Yanban iyiwit, “Yan kan gak namın? Gak Elaija bo?”

Yanba yoyigit, “Dima.”

Aeni iyiwit, “Gak kombi amin unun apjak do jomjom aman, unun bo?”

Yanba yoyigit, “Dima.”

22 Yanban iyiwit, “Gak namın? Gak da gen kobogi niyınbi kin amin yabekba abiman yoyino. Gak gaga do namın yan yosol?”

23 Iyınba Jon da kombi amin Aisaia da kalipsigwan gen kind a yagit unun da arıpmo yan yoyigit,

“Nak amin kind a miktım amin da arıpmi dima egıpmi timon da yan tidanjek yan yosot, ‘Amin Tagi dakon kosit yulba kilegisi asak.’”

24 Parisi amin da unun amin yabekba apgwit.

25 Unun amin da Jon sanbenjek yan iyiwit, “Gak Kristo dima, ae Elaija dima, ae unun kombi amin dima kan, nido amin telagi pakbi soñ yomisal?”

26 Yan yanba Jon da yan yoyigit, “Nak amin pakbisi ban telagi pakbi soñ yomisat, mani amin kind a ji da bikbigon akdak, unun amin ji dima nandan iman.

27 Unun nak da manjikon noldak. Nak yombem yokwi da kandap gwıl napni tagi dima wıtdalgen.”

28 Jon gat gen yan nandat awit unun Betani kokupmon Jodan Pakbi usugap tet unudon awit. Jon unudon egek amin telagi pakbi soñ yomgut.

Yesu unun Pinjkop dakon Sipsip Moniñni

²⁹ Gildat kindá do Jon da Yesu iyikon opban kanek yan yagit, “Kabit, on Pinjkop dakon Sipsip Moniñni. Unun miktím amin dakon diwarini wiririkdak.

³⁰ On amin do nak kili dayigim, ‘Amin kindá nak da buñon abisak unun da nak si ñwapmanñdak, nido nak dima altañapbo kilisi egipgut.’

³¹ Nak naga dima nandan ingum, mani Israel amin kabi da unun amin kan nandanyo ani do anek telagi pakbi soñ yominek apgum.”

³² Jon yan tentenaneñ aeni yagit, “Nak kanapbo Telagi Wup kinarim da miktimon pan unun da tilak Kwen Kokup da Yesukon pigit.

³³ Nak naga unun amin dima nandan ingum. Mani Pinjkop da nak telagi pakbi soñ yoben do yabegek yan nayigit, ‘Gak kanbi Telagi Wup amin kindá da kwenon piñ yikban kan yan nandaki, unun amin da amin Telagi Wup nan telagi pakbi soñ yomdisak.’

³⁴ Unun amin nak naga kagim, do yanñsi dayisat, unun amin unun Pinjkop dakon Monji.”

Yesu wasaneñ panñetni timikgit

³⁵ Gildat kindá do Jon gat panñetni bamori gat unudon gin akgwit.

³⁶ Agek Yesu obinakwan kanek yan yoyigit, “Kabit, on Pinjkop dakon Sipsip Moniñni!”

³⁷ Jon da gen unun yanñban nandaneñ panñetni bamot Yesu yolgimal.

1:29: Ais 53.6-7; 1Pi 1.18-19

1:30: Jn 1.15

1:32: Mt 3.16

1:34: Mt 3.17

1:36: Jn 1.29

38 Yolakwal Yesu da tobil pındagek yan yoyigit, “Yo ninan wisamal?”

Yanban yan iyigimal, “Rabai, gak dukon egisal?” (“Rabai” unun gen dakon mibili unun “Yoyinet.”)

39 Yan yanbal Yesu da yoyigit, “Jil abin konjil.”

Yan yanban kin yutni kagimal. Kanek pilindo 4 kilok agit do Yesu gat egipgwit.

40 Amin bamot Jon dakon gen nandanek Yesu yolgimal, kinda mani Andru unun Saimon Pita dakon padige.

41 Andru Yesu yipmanek unudon gin Saimon wisin kan yan iyigit, “Nin Mesaia kili kaman.” (“Mesaia” dakon mibili unun “Kristo”).

42 Yan iyinek abidan anan Yesukon kin altanbal Yesu da Saimon kanek yan iyigit, “Gak Saimon, Jon dakon monji. Bunon amin da Sipas yan gayini.” (“Sipas” unun dakon mibili unun “Pita*”)

Yesu da Pilip gat Nataniel gat yan yomgut

43 Wisa dagokdo Yesu Galili Provinskon kik do anek Pilip kan kwan yan iyigit, “Abin nak nol.”

44 Pilip unun Betsaida kokupmon nani, Andru gat Pita gat dakon kokup isalni.

45 Pilip unun kin Nataniel kan kwan yan iyigit, “Moses da gen teban papiakon amin kinda do gen mandagit, ae kombi amin da gen mandawit, unun amin kili kan kwaman. Unun Yesu, Nasaret kokupmon amin, Josep dakon monji.”

46 Yanban Nataniel da iyigit, “Yo tagi kinda Nasaret kokupmon tagi dima altogi nandisat.”

1:40: Mt 4.18-20   1:42: Mt 16.18   * 1:42: Nin da genon ‘Pita’ dakon mibili unun ‘Tip.’   1:45: GT 18.18; Ais 7.14; 9.6; Jer 23.5; Esi 34.23

Yanban Pilip da yan iyigit, “Abinek ka.”

⁴⁷ Yesu da Nataniel apban kanek Nataniel do yan yagit, “Kabit, Israel amin bamisi kind a bisak. Unun amin topni minisi.”

⁴⁸ Yanban Nataniel da Yesu yan iyigit, “Nian anek nak dakon mibilno nandisal?”

Yan yanban Yesu da gen kobogi yan iyigit, “Pilip dima yan gaminakwan gak pik kindap mibilon yigaki kili gandat.”

⁴⁹ Nataniel unun gen nandanek yan kwok yan agit, “Yoyindet, gak Pin kop dakon Monji. Gak Israel amin dakon Kila Amin Madep.”

⁵⁰ Yanban Yesu da yan iyigit, “Nak da gak pik kindap mibilon yikbi gandat yan gayiko unun do anek nandan gadan namisal. Don unun si yapmanek wasok nwaknwarisi pindatdisal.

⁵¹ Nak asisi gayisat, don Kwen Kokup wital kinakwan kokdisal. Kanaki Pin kop dakon anelo kabi da Amin Dakon Monjikon wikwan pangin akdan.”

Yesu man madepni pidanbisi yan koni do wasok tapmimi ton agit

2

(Kilapmi 2-4)

Yesu da yanban pakbisi da wain dagawit

¹ Pi agak bamori mudanakwal Kana kokup, Galili miktimon minjat pakpak kind a dakon sonok madep kind a awit. Aba Yesu dakon meni da kin pindakgit.

² Yesu gat pan̄det kabini gat kisi yan̄ yoba opba un̄un miñat pawiron kisi egip̄gwiť.

³ Egek wain nan̄ mudan̄ba Yesu meñi da yan̄ iyigit, “Wain kili mudan̄.”

⁴ Yan̄ban Yesu da iyigit, “Meñ, gak da nak diwat dima nayiki. Abisok un̄un nak dakon bisap dima.”

⁵ Yan̄ban meñi da oman amin̄ yan̄ yoyigit, “Yo kinda do dayin̄ban kan̄ un̄un ani.”

⁶ Pakbi tibit madep daman 100 lita da tilak tip ban̄ wasan̄bi 6 kabi yan̄ tawit. Juda amin̄ da an̄pakni yolek Pin̄kop da dabilon kilek tok do un̄un pakbi tibit ban̄ koleñ soñ soñ ani do tawit.

⁷ Yesu da oman amin̄ yan̄ yoyigit, “Ji pakbi koleñ tibirikon tagalba pikwan.” Yoyin̄ban yan̄ aba genikon wiñ tugawit.

⁸ Yan̄ aba yoyigit, “Ji diwari koleñ pan̄pan̄ jap noknok kila aminon pan̄kit.” Yoyin̄ban pan̄ki im̄gwiť.

⁹ Pakbisi da wain dagagit do jap noknok kila amin̄ da an̄kilik kok do nan̄ nandaban galagisi agit. Oman amin̄ pakbi kolewit un̄un da Yesu da yo agit un̄un kawit, mani kila amin̄ dima kagit, do wili miñat pagit un̄un yan̄ iban̄

¹⁰ opban yan̄ iyigit, “Mibiltok wain galagisi yomno morapmi nan̄akwa, don wain isaliban̄ yomno noñ. Kositnin yan̄ tosok, mani gak wain tagisi pan̄kutnan̄bi tan̄ ban̄ buñon don yomisal.”

¹¹ Un̄un wasok tapmimi toñ Yesu da Kana kokup Galili miťtim un̄udon mibiltoksi wasan̄jek agit. Yan̄ an̄jek tilimni yolin̄ban pan̄detni da un̄un kan̄jek nandan̄ gadan̄ im̄gwiť.

¹² Yesu Kana kokup yipmanek meni gat padige kabi gat ae panDET kabini gat Kapaneam kokup-mon kin unudon gildat kabi kind a egipgwit.

Yesu da Telagi Yut Madepmon monej ilit pi awit amin yolgıt

(Mt 21.12-13 ae Mk 11.15-17 ae Lk 19.45-46)

¹³ Juda amin dakon Yapyap Bilak kapmat tanakwan Yesu Jerusalem kigit.

¹⁴ Kin Telagi Yut Madep unun da nagalgwan pigı pındakban amin monej ilit pi awit. Amin diwari unun bulmakau, sipsip ae minam ban monej ilit pi awit. Anakwa amin diwari da tamonikon yigek monej kulabik aba pındakgit.

¹⁵ Yan pındagek nap diwat diwat timigek unun ban amin ae bulmakau ae sipsip kisi baljan yolban telagi yut yipmanek wanga abigıgwit. Yan anek Rom dakon monej ban Telagi Yut Madep dakon monej kulabik an an awit amin dakon monejni wiririkban kinakwa tamoni panTobilgit.

¹⁶ Anek minam ban monej ilit pi awit yan yoyigıt, “Minamji timik wanga panabigıt! Ji da kulabik aba Datno dakon yut monej ilit tamo yombem dima asak!”

¹⁷ Yanban panDETni da gen kind a PinKop da pa-piakon tosok unun do nandawit. Gen unun yan tosok:

“Gak dakon yut do galagisi nandisat, unun do anek unun yut da tagısi tosok do pini asat.”

¹⁸ Juda amin da yo agit unun kanek yan iyıgwit, “Ni wasok tapmimi ton kind a nan nolinbi kanek

gak yan mudan gaminbi da unun yo asal yan gandaner?”

¹⁹ Yanba Yesu da gen kobogi yan yoyigit, “On telagi yut tuwilba gildat kapbi da butgwan nak da kaluk witjikdisat.”

²⁰ Yanban Juda amin da yawit, “Nin bilak 46 kabi da butgwan telagi yut on agiman. Gak da gildat kapbi dogin witjik do yosol, ma?”

²¹ Mani telagi yut unun iyi dakon giptim do yagit.

²² Don Pinƙop da Yesu kimoron nan aban pidagit unun bisapmon panjetni da gen unun yagit unun do nandawit. Anek Pinƙop dakon gen gat ae Yesu da gen yagit kisi do nandaba bamisi agit.

Yesu da amin morap kisi dakon mibilni nandan mudosok

²³ Yesu Yapyap Bilagon Jerusalem kokup papmon egipgut bisapmon amin morapmi da wasokni tapmimi ton madepsi aban pindagek nandan gadan imgwit.

²⁴⁻²⁵ Mani Yesu da mibilni nandan mudagit, do but unun do dima yopgut. Amin kinda da amin dakon mibilni iyindetjak do dima nandagit, nido iyi amin dakon butni kili pindak mudagit.

3

Yesu Nikodemus gat gen yagimal

¹ Parisi amin kinda egipgut mani Nikodemus. Unun Juda amin dakon kila amin kinda.

² Unun amin kalbi kinda Yesukon kin altan iminek yan iyigit, “Yoyindet, amin kinda Pinƙop gat

2:19: Mt 26.61; 27.40   **2:21:** 1Ko 6.19   **2:22:** Lk 24.6-8; Jn 12.16

2:23: Jn 7.31   **3:1:** Jn 7.50; 19.39

gadat gadat dima asak tam, gak da wasok tapmimi ton asal unun aripmi dima aban. Do gak yoyindet kinda Pinjkopmon da apgul yan nandan gamaman.”

³ Yanban Yesu da gen kobogi yan iyigit, “Nak asisi gayisat, amin kinda aeni dima altosak kan, Pinjkop dakon Amin Kila Agakni aripmi dima kosak.”

⁴ Iyiban Nikodemus da iyigit, “Amin pelan kili abi kinda da nian anek aeni altosak? Meni da butgwan pitek aeni tagi altosak?”

⁵ Yanban Yesu da iyigit, “Nak asisi gayisat, amin kinda pakbi ae Telagi Wupmon dima altosak kan, Pinjkop da Amin Kila Asagon aripmi dima pigisak.

⁶ Aminon da altanbi unun amin, ae Wupmon da altanbi unun wup.

⁷ Gak aego altoki dosi gayit unun do dima wiripdakgi.

⁸ Mirim unun galaktokni yolek dukwan dukwan tagini kisak. Wuwigi nandaman mani dukwan da abisak ae dukwan kisak unun dima kan pisoman. Amin morap Wupmon da alton unun yan gin.”

⁹ Yanban Nikodemus da iyigit, “Unun nianon da noman toni?”

¹⁰ Yanban Yesu da kobogi yan iyigit, “Gak Israel amin dakon yoyindet kinda da yo morap on dima nandabi pisisok, ma?”

¹¹ Nak asisi gayisat, nin yo si nandaman unun do yoman, ae yo si pindakgiman unun do yan tenjenok aman. Mani dayino ji gen unun timit do dima galak ton.

¹² Nak miktimon yo ton unun do dayiko nandaba bami dima asak. Yan an do Kwen Kokupmon

yo tonj unjon do dayiko nianjsi anjek nandaba bami asak?

¹³ Amin kinda da Kwen Kokup dimasi wigigit. Amin Dakon Monji Kwen Kokup da pigit unjon dagin wigigit.

¹⁴ Kalip Moses da miktim kibiri timon tunjon amin anjenakgit, yan gin amin da Amin Dakon Monji anjenotdan.

¹⁵ Anjenakba nandan gadan imni amin unjon kisisi egip egip dagok dagogi mini abidokdan.

¹⁶ “Pinjop amin miktimi miktimi ekwan unjon do but dasi galak tan yominek Monji kalonji yomgut. Unjon do nandan gadan imni amin Tipdom do amin dima ani. Egip egip dagok dagogi mini do amin ani.

¹⁷ Pinjop da Monji minat aminyo anpakni kokwin anjek gen pikon yopjak do miktimon dima yabekgit. Yokwikon ban timitjak do yabekban pigit.

¹⁸ Monji nandan gadan iman amin unjon kobogi yokwi dima timitni. Mani nandan gadagi mini amin unjon Pinjop dakon Monji kalonji dakon mani dima nandan gadan iman, do kobogi yokwi timitni dakon yan dagok kili anyobi.

¹⁹⁻²⁰ Kobogi yokwi timitdan dakon mibili unjon yan: Tenjenji da miktimon tenjenanban amin da anpakni yokwi noman toni do pasalek tenjenji manji iminek pilin tuk do galak tawit.

²¹ Mani gen bami panjek egisak amin unjon tenjenikon abisak. Abinek tenjenikon egakwan

---

3:14: IDT 21.9; Jn 8.28; 12.32

10.28; Ro 5.8; 8.32; 1Jn 4.9-10

3:19-20: Jn 1.5,9; 8.12

3:15: Jn 20.31

3:17: Lk 19.10

3:16: Jn 3.36;

3:18: Jn 5.24

amin da kanba Pinjkop da anpuluganban anpak tagisi asak.”

Jon da Yesu dakon mibili yan tenjenagit

²² Unun da kwenon Yesu gat panjetni gat Judia miktimon kiwit. Panji panjetni gat egek amin telagi pakbi son yomgut.

²³ Anakwan Jonyo kisi amin telagi pakbi son yomgut. Aion kokupmon pakbi morapmi tawit do amin unudon apba telagi pakbi son yomgut. Aion unun Salim kokup da kapmatjok tosok.

²⁴ (Unun bisapmon Jon dam tebanon dima yipbi.)

²⁵ Unun bisapmon Jon dakon panjetni gat ae Juda amin kinda gat gen emat awit. Ni kosiron da pakbi sonjek Pinjkop da dabilon tagi kilek togi yan do gen emat awit.

²⁶ Anek Jon dakon panjetni da kin Jon yan iyiwit, “Yoyindet, amin unun Jodan Pakbi teri kinda gak gat egek mibilni yanbi nandagiman, abisok amin kisisi da unun aminon kwa telagi pakbi son yomisak.”

²⁷ Yanba Jon da yan yoyigit, “Pinjkop Kwen Kokup egisak unun da amin kinda do pi kinda dima imisak kan tagi dima asak.

²⁸ Nak kalip gen yagim unun disi nandan, unun yan: ‘Nak Kristo dima. Pinjkop da nak yabekban mibiltan iminek abisat.’

²⁹ Wili kinda da minat kinda pasak kan, minat unun iyi do pasak. Panakwan wili dakon notni da agek mirak yopmanek geni nandanek kisik kisik asak. Abisok kisik kisik da nak da buron tugosok.

³⁰ Uņun dakon man da wukwisi tosak, anjakwan nak dakon man da piņbi tosak.

³¹ “Amin kwen da pigit uņun da amin morap kisi yapman mudosok. Miktım amin uņun on miktım dakon, ae nandak nandakni uņun on miktım dakon. Amin Kwen Kokup da pigit uņun da amin morap kisi yapman mudosok.

³² Uņun da yo morap pındak nandanyo agit uņun do yan tenenok asak, mani amin da nandaba bami dima asak.

³³ Geni do nandaba bami asak amin uņun Piņkop da gen bami yosok yan nandan gadan.

³⁴ Amin uņun Piņkop da yabekban apgut uņun Telagi Wupni tagapmisok dima, tugok tugogisi tan imisak, do Piņkop dakon gen yan tenenosok.

³⁵ Dat da Monji but dasi galak tan iminek yo morap kilani asak do uņun da kisiron yopgut.

³⁶ Amin morap Monji nandan gadan iman uņun amin egip egip dagok dagogi mini abidon. Mani amin morap Monji dakon gen dima guramikgan uņun amin egip egip dima abidoni. Piņkop dakon butjapni uņun aminon toktogisi tosak.”

4

Yesu da Samaria miņat kindagat gen yagimal

¹⁻² Yesu da amin telagi pakbi son yoban panđetni morapmisi awit, yan Parisi amin da gen bini nandawit. Jon da panđet timikgit dakon tilakni uņun yapgut yan amin da yanba nandawit. (Yesu iyi

telagi pakbi dima son yomgut, pañdetni da son yomgwit.)

³ Yesu da Parisi amin da gen bino kili nandanamen yan nandanek Judia Provins yipmanek tobil aeni Galili Provinskon kigit.

⁴ Galili kik do Samaria Provins binap nan kigit.

⁵ Kin Samaria dakon kokup pap kinda mani Sika unudon kin altagit. Sika unun da kapmatjok miktim tim kinda tosoq, unun miktim tim kalipsigwan Jekop da monji Josep do imgut.

⁶ Pakbi gapma kinda Jekop da kalip wayikgit unun miktimon tagit. Gildat binap anakwan Yesu kosit agipgut do warari nandanek unun pakbi gapma da ileñikon yik yawokgit.

⁷ Yik yawogakwan Samaria miñat kinda pakbini kolek do apgut. Apban Yesu da yan iyigit, “Pakbi tagi koleñ nabi noken?”

⁸ (Pañdetni jap yum do kokup papmon kili kiwit.)

⁹ Yanban Samaria miñat da Yesu yan iyigit, “Gak Juda amin kinda, ae nak Samaria miñat kinda, do nido pakbi nabi noko yan nayisal?” (Miñat unun mibili yan do yagit, Juda amin da Samaria amin gat not dima anek egipgwit.)

¹⁰ Yanban Yesu da iyigit, “Gak Pin kop da but galak yo amin do isal yomisak unun nandisal tam, ae namin da pakbi nabi noko yan gayik unun nandisal tam, iyinbi unun amin da pakbi egip egipmi ton tagi gaban.”

¹¹ Yanban miñat da yan iyigit, “Amin tagi, gak pakbi tibitgo mini, ae pakbi gapma unun dubagi.

Do gak pakbi egip egipmi ton unun dukon nan anapbi?

¹² Babiknin Jekop da pakbi gapma on nin do nimgut. Jekop iyi gat ae monjini gat on gapmakon pakbi koleŋ nawit, ae bulmakau sipsipyoni gat kisi nawit. Gak da Jekop yapmanċal, ma?”

¹³ Yanċban Yesu da iyigit, “Amin morap on pakbi nanek ae pakbi do akdaŋ.

¹⁴ Mani nak da amin kindā do pakbi iċbo nosak kaŋ, ae pakbi do diċma akdisak. Nak da pakbi iċbeŋ unun da butnikon pakbi dabil kindā mudok mudogi mini taŋ imdisak. Pakbi dabil unun da egip egip dagok dagogi mini imdisak.”

¹⁵ Yanċban miŋat da Yesu yanċ iyigit, “Amin tagi, unun pakbi nam. Nabi nanek pakbi do diċma akeŋ. Anek buŋon pakbi kolek do idon saŋbeŋek diċma apbeŋ.”

¹⁶ Yanċban Yesu da yanċ iyigit, “Gak kiŋ ego iyinċi tobiċ apjiċ.”

¹⁷⁻¹⁸ Yanċban iyigit, “Nak eno mini.”

Yanċban Yesu da iyigit, “Gak kalip amin paŋ kwinit abi kosiri 5 agit, da abisok amin yikgamal unun ego diċma. Gak eno mini yanċ bamisi yosol.”

¹⁹ Yanċban miŋat da yanċ iyigit, “Amin tagi, gak kombi amin kindā yanċ gandsat.

²⁰ Samaria amin nin dakon babiknin on ileŋon Piŋkop gawak imgwit. Mani Juda amin ji da yanċ yoŋ, Jerusalem giŋ kiŋek Piŋkop gawak imneŋ kaŋ tagisi.”

²¹ Yanċban Yesu da iyigit, “Miŋat, nak gen gayisat unun nandabi bami asak. Bisap kindā apdisak,

uñun bisapmon Dat gawak imim uñun on ileñon dima tokdisak, ae Jerusalemyo kisikon dima tokdisak.

²² Samaria amin ji Pinjkop dakon mibili pakyañsi dima nandañek gawak iman. Amin yokwikon banj timit timit dakon kosit uñun Juda amin ninon tosak do yanbi, do nin Pinjkop bamisi nandañek gawak imamanj.

²³ Mani bisap kinda apjak, ae kili abik, uñun bisapmon amin Telagi Wup da tapmimon da, ae anjak bamisikon da Dat gawak imdanj. Dat da uñuden amin da gawak imni do galak tosak.

²⁴ Pinjkop iyi uñun Wup, uñun do anjek gawak iman amin uñun Telagi Wup da tapmimon da, ae anjak bamisikon da gawak imni kanj uñun kilegisi.”

²⁵ Yanj yanban miñat da Yesu yan iyigit, “Me-saia, mani Kristo yan iyan, uñun don apjak yan nandisat. Uñun da abinj yo morap niyinj panñenñ an mudokdisak.”

²⁶ Yanban Yesu da iyigit, “Nak gak gat gen yomak nak uñun amin mani.”

²⁷ Yesu gen yan yanakwan uñudon gin panñetni da tobil abinj kanba Yesu miñat kinda gat gen yanbal pindagek wiripdakgwit. Mani “Gak yo nido galak tosol?” bo “Nido on miñat gat gen yomal?” yan kinda da Yesu dima iyiwit.

²⁸ Anakwa miñat uñun pakbi tibitni yipmanjek tobil kokup papmon kinjek amin yan yoyigit,

²⁹ “Ji abinj amin kinda koni. Uñun amin da yo morap kalip agim uñun nayinj mudak. Uñun Kristo bo?”

30 Yoyinban kokup pap yipmanjek Yesukon apgwit.

31 Kosiron abinjakwa panjetni da Yesu yan iyiwit, “Yoyinjet, gak jap di na.”

32 Mani yan yoyigit, “Nak japno ton, unun jap dakon mibili ji dima nandan.”

33 Yoyinban panjetni da notni yoyin yoyin anjek yan yawit, “Amin kinda da jap panabin imik bo?”

34 Yanjakwa Yesu da yan yoyigit, “Pinkop nak yabekban pigim unun dakon galaktokni yolek pi namgut unun an mudoken unun da japno asak.

35 Ji da yan yon, ‘Kane 4 kabi mudanakwan jap pakpagi.’ Mani nak da yan dayisat, ji sintanjek jap pi do pindak mudoni. Jap morap unun kili bami tan mudan.

36 Jap bami pakpak amin unun tomni timikdak. Jap bami panmuwukdak unun egip egip dagok dagogi mini do panmuwukdak. Yanjo, jap kwaot kwaot amin gat ae jap bami pakpak amin gat kisi da kisi kisi tagi anjil.

37 Yanjo, gen kinda yon unun bami, ‘Amin kinda da jap kwaokdak, ae kinda da bami pasak.’

38 Ji pigaga kinda pi dima awiron jap bami pani do nak da yabekgim. Amin da pi madepsi awiron ji da pini dakon bami pan.”

39 Minat da, “Unun amin da yo morap kalip agim unun nayin mudak” yan yanban nandanek Samaria amin morapmi unun kokup papmon nani da Yesu nandan gadan imgwit.

⁴⁰ Yanj awit do Yesukon abinej “Gak nin gat egipnerj” yanj iyinba gildat bamori unjun kokupmon egipgwit.

⁴¹ Egek amin morapmisi Yesu iyi dakon geni nandanek nandan gadanj imgwit.

⁴² Anjek minjat yanj iyiwit, “Gen yanjbi nandanek nandan gadanj imamanj. Mani unjun dogin dima. Nin da nin iyi dakon gen nandanek yanjsi nandanamanj, unjun amin asi miktim amin morap yokwikon banj timit timit amin yanj nandanamanj.”

Yesu da amin madep kinda dakon kila amin dakon monji anmilip agit

⁴³ Yesu unjun gat gildat bamori egi mudanek unjun kokup yipmanek Galili Provinskon kigit.

⁴⁴ Yesu iyi gen kinda yanj yagit, “Kombi amin kinda iyi da miktimon amin da dima nandaba wikwan imanj.”

⁴⁵ Galili amin unjun kisi Yapyap Bilak bisapmon Jerusalem kokup papmon egek Yesu da yo morap agit unjun pindak nandanyo awit, do Yesu unjun Galili kinj altanakwan but galagon da abidawit.

⁴⁶ Yesu aeni Galili miktimon Kana kokupmon kigit. Kalip unjun kokupmon unjun da wasok aban pakbisi unjun da wain dagagit. Kana kokupmon kila amin madep dakon kila amin kinda egipgut. Monji Kapaneam kokupmon sot agit.

⁴⁷ Unjun kila amin da Yesu Judia yipmanek Galili abik unjun dakon geni nandanek Yesukon kinjek monji sot anj pali kimot do agit unjun anmilip asak do bisit tebai iyigit.

⁴⁸ Iyinjban Yesu da yaŋ iyigit, “Ji wasok tapmimi toŋ mibili mibili dima pindatni kaŋ, nandaŋ gadat dima akdaŋ.”

⁴⁹ Yanjban kila amin da yaŋ iyigit, “Amin tagi, monjino dima kimagakwan tepmi piki.”

⁵⁰ Yanjban Yesu da iyigit, “Gak kiki. Monjigo egipdisak.”

Yanjban kila amin Yesu da gen yagit unun do nandaban bami aban tobil kigit.

⁵¹ Tobil kinakwan pi monjini da apba kosiron domdom anek yaŋ iyiwit, “Monjigo sot yipmak da tagi egisak.”

⁵² Yanjba yoyigit, “Ni bisapmon sotni yipman dek?”

Yanjban iyiwit, “Apma gildat tobil do 1 kilok giptimi kindap sogit unun yawokgit.”

⁵³ Yanjba datni da yaŋ nandagit, apma unun bisapmonsu Yesu da yaŋ nayigit, “Monjigo egipdisak.” Yaŋ nandaŋek iyi gat ae amin kabini yutnikon egipgwit unun gat kisi nandaŋ gadat awit.

⁵⁴ Yesu Judia yipmanek Galili kin wasok tapmimi toŋ unun aban kosit bamot agit.

**Yesu da Pinj kop gawak imim bisap
madepmon amin yoyinj dekgit**
(Kilapmi 5-10)

5

*Yesu da Betesda Pakbi Idapmon amin kindan
anmilip agit*

¹ Egi don Juda amin dakon jap noknok bisap madep kinda altanakwan Yesu Jerusalem kigit.

² Jerusalem kokup papmon pakbi idap kinda tosok, Ibru genon da Betesda yan yon. Unun pakbi idap tip dam madep dakon wigat kinda mani Sip-sip Wigat unun da kapmatjok tosok. Pakbi idap ilenikon yik nandat yut 5 yan ton.

³⁻⁴ Unun yik nandat tamokon sot amin morapmi egipgwit: dabili mini amin, ae kandapmi yokwi amin, ae kidari alek tanbi amin kisi egipgwit.

⁵ Amin kinda egipgut unun sotni tan iminakwan gin egakwan bilak 38 agit.

⁶ Yesu da unun amin pagakwan kanek sot kilisi agit yan nandanej iyigit, “Gak giptingo kilek tosok do nandisal?”

⁷ Yanban sot amin da kobogi yan iyigit, “Amin tagi, pakbi da wayin asak bisapmon amin kinda da nak anpulugan pakbi idapmon abigi dima nepmandak. Nak pigik do anapbo amin diwari da nwapmanek pigi pigi an.”

⁸ Yanban Yesu da iyigit, “Gak pidan yalin potgo timigek kosit agip!”

⁹ Gen yan iyinakwan unudon gin amin unun giptimi kilek tanban yalin potni timigek kosit agipgut.

Yo unun Sabat bisapmon altagit,

¹⁰ do Juda amin da kilek tagit amin yan iyiwit, “Abisok unun Sabat bisap. Gak gen teban yapmanek yalin potgo timigek agisal.”

¹¹ Yanba yan yoyigit, “Amin unun nak anmilip ak unun da yan nayik, ‘Gak pidan yalin potgo timigek kosit agip!’”

12 Yanban iyiwit, “ ‘Gak pıdan yalıñ potgo timıgek kosit agıp!’ yan uñun namın da gayık?”

13 Yesu amın morapmı da bıkbıgon da kılı kigit, do kilek tagıt amın uñun namın da iyigit uñun dima nandagit.

14 Don Yesu da Telagi Yut Madep da nagalon piğek amın uñun kañek yan iyigit, “Nandaki, gak kilek tal. Yo yokwi sanbenek dima aki. Aki kañ sot agil uñun yapmañek yo jigisi da altañ gamdisak.”

15 Iyınban amın uñun kiñ Juda amın yan yoyigit, “Yesu da nak anmılip agıt.”

16 Yesu uñun Sabat bısapmon yo yan agıt, do Juda amın da wasañek yo yokwi anımgıt.

17 Mani Yesu da yan yoyigit, “Datno yık nandarı mıni pi agıt da añañ obısak, ae nakyo kisi yan gın asat.”

18 Yesu Sabat dakon gen teban yapgut, ae uñun gın dima, Piñkop uñun naga dakon Datno yan yanek nak Piñkop gat arıp yan nandagit. Uñun yagit do Juda amın da mibiltok anakba kimotjak do nandawıt uñun si yapmañek wagılsi anjatno kimotjak yan nandaba teban tagıt.

Piñkop dakon Monji uñun yan dagok anıbi

19 Juda amın da yan nandañakwa Yesu da gen kobogi yan yoyigit, “Nak asisi dayısat, Monji uñun iyi da nandak nandagon yo kindı arıpmı dima asak. Datni da yo asak uñun kañek uñun nañ gın asak. Dat da pi asak, Monji kisi yan gın asak.

20 Dat da Monji but dasi galak tañ imıñek yo morap asak uñun Monji yolısak. Wasok agıt uñun

si yapmanek Dat da wasok masi masimi yolınban ji unun pındagek tamtam yokdan.

²¹ Dat da amin kimakbi paban pıdanakwa egip egip yomisak, unuden gin Monji da namin amin do egip egip yom do nandisak unun iyi dakon galaktok yolek yomisak.

²²⁻²³ Dat da amin kinda dakon anpakni dima kokwinikdak. Amin da Dat do man madep iman, yan gin Monji do man madep imni do anek amin kokwin agak pi kisi morap unun Monji do imin mudagit. Amin kinda Monji man madep dima imisak kan, Dat Monji yabekban pigıt ununyo kisi man madep dima imisak.

²⁴ “Nak asisi dayısat, amin kinda nak dakon gen nandanek Dat yabekban pigim unun nandan gadan imjak kan, unun amin egip egip dagok dagogi mini abidosak. Unun amin gen pi tamokon dima atjak. Unun kimot yipmanek egip egip kili abidosok.

²⁵ Nak asisi dayısat, bisap kinda apdisak, ae kili abik, unun bisapmon amin kimakbi Pin kop Monji dakon gen nandanek egip egip abidokdan.

²⁶ Nido Dat unun iyikon egip egip tosok, do Monji kisi iyikon egip egip tan imjak do yan dagok agit.

²⁷ Monji unun Amin Dakon Monji egısak, do Dat da yan mudan iban gen kokwin asak.

²⁸ Nak da gen yosot unun do but morap dima ani. Bisap kinda apdisak, unun bisapmon amin morap kimakbi kokupmon pokgon unun Monji dakon gen nandanek

²⁹ wanğa kin mudokdan. Anpak kilegi awit amin

uŋun piɗanek kalugi egipɗan. Ae anpak yokwi awit amin uŋun piɗanek gen kokwin tamokon kwa gen kokwin amin da pasilni do yoyikɗisak.”

Amin diwari kisi da Yesu dakon mibili yawit

³⁰ Yesu da sanɓenek yaŋ yaɓit, “Nak naga da nandak nandagon yo kinda ariɓmi dima abeŋ. Datno dakon gen nandanek gen kokwin asat. Naga dakon galaktok yolek dima asat, Dat nak yabekɓit uŋun dakon galaktok yoldat, do gen kokwin kilegi asat.

³¹ “Pi asat uŋun jonɓek naga do yaŋ tenɗenok abeŋ kaŋ, amin da nak dakon gen tagi dima nandan teban toni.

³² Mani amin kinda egisak uŋunyo kisi nak da pi asat uŋun jonɓek yaŋ tenɗenok asak. Nak nandisat, gen yaŋ tenɗenok asak uŋun bamisi yosok.*

³³ “Ji da amin yabekba Jonon kwa Jon da nak do yaŋkwok bamisi agit.

³⁴ Miktim amin kinda da nak dakon gen anɗeban asak uŋun da yo madep dima asak. Mani ji yokwikon baŋ pulugaŋ kini yaŋ do Jon da yaŋkwok agit uŋun do dayisat.

³⁵ Jon uŋun lam kinda da yaŋ soŋek tenɗenagit. Ji bisap pisipmisok uŋun dakon tenɗeni do galak tawit.

³⁶ “Mani pi asat uŋun yo kinda da jonɓek nak do yaŋ tenɗenok asak uŋun da Jon da yaŋkwok agit uŋun yapmandak. Yo uŋun pi morap Datno da an mudoken do namgut uŋun. Uŋun anapbo asi Dat da nak yabekban pigim uŋun nandaba bamisi asak.

5:30: Jn 5.19; 6.38

*

5:32: Yesu da Piŋkop Datni do yosok.

5:36: Jn 3.2; 14.11

³⁷ Datno nak yabekban pigim unun da iyi pi asat unun jonjgek yan tenjenok asak. Ji tekni bisap kinda dima nandawit, bo tomni bisap kinda dima kawit.

³⁸ Dat dakon geni ji dima abidon, nido amin yabekban pigit unun dima nandan gadan iman.

³⁹ Pin kop da papiakon gen ton unun da egip egip dagok dagogi mini niman ji yan nandan. Yando, ji pini tebaisi anek manjinjek nandan kokwinik mudon. Unun papia da nak do yan kwok asak,

⁴⁰ mani ji da egip egip dagok dagogi mini abidok do nagon ap do dimasi galak ton.

⁴¹ “Nak amin da man madep namni do gen unun dima yosot.

⁴² Mani nandan damisat, ji Pin kop do but dasi dima galak tan iman.

⁴³ Nak Datno da manon apbo ji da nak dima abidon. Mani amin kinda da iyi da manon apjak kan, ji tagisi abidoni.

⁴⁴ Ji notji da man madep damni do nandan, mani Pin kop kaloni da man madep damjak do dima nandan. Ji yan anek nianon da nandan gadat ani?

⁴⁵ “Nak Daron kinjek ji gen pikon depdisat yan dima nandani. Moses da ji panpulugosak yan nandan teban ton, mani dima. Moses da iyi gen pikon depdisak.

⁴⁶ Moses da nak do gen mandagit. Geni do nandaba bami asak tam, nakyo kisi nandan gadan nabam.

47 Mani unun gen mandagit unun do nandaba bami dima asak, do nikon da nak dakon gen do nandaba bami asak?”

6

*Yesu da amin 5 tausen do jap yomgut
(Mt 14.13-21 ae Mk 6.30-44 ae Lk 9.10-17)*

¹ Don Yesu Galili Pakbi idap teri kinda do wigigit. (Unun pakbi idap mani kinda Taiberias.)

² Yesu da wasok tapmimi ton anek sot amin panjilek aban kawit, do amin morapmisi da bujon yolgwit.

³ Yolakwa Yesu ilejon wikwan pandet kabini gat yikgwit.

⁴ Unun bisapmon Juda amin dakon Yapyap Bilak Madep kwan tagit.

⁵ Yesu amin morapmisi apba pindagek Pilip yan iyigit, “On minjat amin kabi do bret dukon ban yuman yomno noni?”

⁶ (Pilip si anjkwalek kok do yan iyigit. Yesu unun yan aken yan unun iyi kili nandagit.)

⁷ Yanban Pilip da kobogi yan iyigit, “Nin monen 200 danari ban bret yuman yomno amin kalon kalon da bret jimjimjok kinda aripmi dima timik timik agagi.”

⁸ Yanban pandetni kinda mani Andru, unun Saimon Pita dakon padige, unun da Yesu yan iyigit,

⁹ “Monjisok kinda oni unun dakon bret timi 5 bali ban wasanbi unun gat ae tap kilap bamori gat tan iman. Mani on minjat amin morapyo do yomno aripmi dima asak.”

10 Yanban Yesu da yagit, “Yoyinba minat aminyo pabin yitni.” Unun timon jon tim madep tagit. Wili 5 tausen yan da tilak pabin yikgwit.

11 Yik mudanakwa Yesu da bret timigek Pin kop ya yan iyinek amin yikgwit unun do yoban galaktokni da aripmon nawit. Ae tap kilap timigek yan gin agit.

12 Jap nanba aripmi anakwa Yesu da pan detni yan yoyigit, “Jap diwat nan diwaran unun kisi timik panmowutni. Jimjimi kinda dima tan yokwi toni.”

13 Yan yoyinban bret timi 5 bali ban wasanji nan diwarikgwit unun yik madep 12 kabi similba tugawit.

14 Yesu da unun wasok tapmimi ton aban kanek amin da yan yawit, “Asisi, Pin kop da kombi amin miktimon yabet do yagit oni.”

15 Amin da Yesu unun kila amin madepnin egi nimjak do anteban anen yan nandanakwa Yesu da butni pindak mudagit, do yopmanek iyi gin tobil ilenon wigigit.

*Yesu pakbi idap kwenon baman baman kigit
(Mt 14.22-33 ae Mk 6.45-52)*

16 Pilin pilindo pan detni pakbi idapmon pigiwit.

17 Anakwa pilin tanakwan Yesu dima opban kan iyi gin bot kindakon wigek Kapaneam kokupmon kik do pakbi idap binap nan kiwit.

18 Kinakwa mirim madepsi anakwan pakbi madepsi tamalikgit.

19 Anakwan pan detni pakbi wayigek 5 bo 6 kilo-mita da tilak kinakwan anakwa Yesu pakbi idap

kwenon bamanj bamanj bot da kapmatjok opban kanjek pasalgwit.

²⁰ Pasalba Yesu da yanj yoyigit, “Nak da naga obisat. Ji dima pasolni.”

²¹ Yanj yanban Yesu boron wisak do but galaksi nandawit. Boron wikwan unun bisapmon gin kokup kik do nandawit bot unudon akgit.

Amin da Yesu wisiwit

²² Gildat kinda do minjat amin kabi madep pakbi idap teri kinda do egipgwit unun sigin egipgwit. Egek yanj nandawit, apma bot kalonji kinda gin tagit, mani Yesu unun boron panjetni gat dima wigiwit. Panjetni dagin wigek kiwit.

²³ Yanj nandanejek egakwa bot diwari Taiberias kokup da apgwit. Abinj Amin Tagi da bret gisamigek yoban nawit, unun kokup da kapmatjok panabinj akgwit.

²⁴ Anakwa amin da Yesu gat panjetni gat dima ekwanj yanj pindakgwit, do bot timigek Kapaneam kokupmon Yesu wisinj kok do kiwit.

Yesu unun Kwen Kokup dakon bret

²⁵ Kinj pakbi idap teri kinda Yesu kanjwanj yanj iyiwit, “Yoyindet, gak ni bisapmon idon abil?”

²⁶ Yanjba Yesu da yanj yoyigit, “Asisi dayisat, ji bret dabo nanjek butji tugawit unun do anjek nak wisinj ananj obenj. Wasok tapmimi tonj doliko pindagek unun tilak dakon mibili nandawit, unun do anjek dima obenj.

²⁷ Ji jap tanj yokwi togij pak do pi dima ani, egip egip dagok dagogij mini dakon jap unun pak do pi

ani. Jap unun Amin Dakon Monji da damdisak. Yan asak do Pinjop Dat da tilak agit.”

²⁸ Yanban iyiwit, “Nin niansi anek Pinjop dakon pi ane?”

²⁹ Yanba Yesu da yan yoyigit, “Pinjop dakon pi unun yan: Ji Pinjop da amin yabekban apgut unun nandan gadan imni.”

³⁰⁻³¹ Gen unun yanban yan iyiwit, “Babiknin da miktin kibiri timon mana nawit. Unun dakon gen Pinjop da papiakon yan mandabi da tosok: ‘Kwen Kokup dakon bret amin do yoban nawit.’ Do gak nian abi? Tilak tapmimi ton niansi kinda nan abi kanek nandan gadan gamne?”

³² Yanba Yesu da yan yoyigit, “Asisi dayisat, Kwen Kokup dakon bret Moses da dima damgut. Datno da Kwen Kokup dakon bret bamisi ji do damisak.

³³ Amin Kwen Kokup da pin miktimon minjat amin morapyo do egip egip yomisak unun Pinjop dakon bretni.”

³⁴ Yanban iyiwit, “Amin tagi, unun bret bisapmi bisapmi nin do nibi.”

³⁵ Yanba Yesu da yoyigit, “Nak naga egip egip dakon bret. Amin kinda nagon apjak kan, jap do ae sanbenek dima akdisak, ae amin kinda nak nandan gadan namjak kan, pakbi do ae sanbenek dimasi akdisak.

³⁶ “Nak yan dayit, ji nak kili nandawit mani sigin dima nandan gadan nama.”

³⁷ Dat da minjat amin morapyo namisak unun da nagon apdan. Amin morap nagon aban aripmi dima yolbo kini.

38 Nido nak naga dakon galaktok yolek Kwen Kokup da dima pigim. Namin da nak yabekgit nak unun dakon galaktok yol do pigim.

39 Datno nak yabekban pigim unun dakon galaktok unun yan: Nak Datno da amin kili namgut unun kinda dima yipbo pasiljak. Mibi gildaron kisisi pabo pidoni.

40 Datno dakon galaktok unun yan: amin morap Monji kanek nandan gadan imni, unun kisisi egip egip dagok dagogi mini do amin ani do nandisak. Ae mibi gildaron kisisi pabo pidoni do nandisak.”

41 Yesu da nak naga bret Kwen Kokup da pigim yan yagit do Juda amin da nandaba yokwi tok an iminek gen morapmi yawit.

42 Yan yawit, “On Yesu, Josep dakon monji gin, ma? Meni ae datni unun nandan yomaman. ‘Nak Kwen Kokup da pigim’ yan nianon da yosok?”

43 Yanba Yesu da yoyigit, “Ji nandaba yokwi tok anek disi gen gen dima abit.

44 Dat da nak yabekban pigim. Amin kinda iyi da galak togon nagon aripmi dima apjak. Dat da nandak nandakni antagap aban nagon tagi opjak. Ae mibi gildaron nak da kimoron nan abo pidokdisak.

45 Kombi amin da papiakon gen yan ton: ‘Pinkop da minat amin morapyo yoyindetdisak.’ Amin morap Dat dakon gen do mirak panek nandak nan unun nagon oban.

46 Miktim amin kinda da Dat dimasi kagit. Amin unun Pinkop gat egipgumal da apgut unun dagin Dat kagit.

47 Nak asisi dayisat, nandaŋ gadat asak amin unun egip egip dagok dagogi mini do amin asak.

48 Nak naga egip egip dakon bret.

49 Babikji miktim kibiri timon mana nawit unun kimak mudawit.

50 Mani bret Kwen Kokup da pigit, amin da unun nanek aripmi dima kimotni.

51 Nak egip egip dakon bret Kwen Kokup da pigim. Amin kinda unun bret nosak kaŋ, egip egip dagok dagogi mini egipjak. Bret unun yomdisat unun naga dakon sabamno, miktim amin da egip egip abidoni do yomdisat.”

52 Yaŋ yaŋban Juda amin da iyi gin gen emat madepsi anek yawit, “Unun amin niaŋon da sabamni niban nonen do yosok?”

53 Yaŋba Yesu da yaŋ yoyigit, “Asisi dayisat, ji Amin Dakon Monji dakon sabam ae yawiyo dima noni kaŋ, jikon egip egip dima taŋ damjak.

54-55 Sabamno unun jap bamisi ae yawino unun pakbi bamisi, do amin kinda nak dakon sabamno ae yawino nosak kaŋ, egip egip dagok dagogi mini egipjak. Anakwan mibi gildaron kimoron naŋ abo pidosak.

56 Nak dakon sabamno ae yawino nosak amin unun nagon egakwan nak unun aminon egipben.

57 Dat egip egipmi ton da nak yabekban pigim. Unun egisak do anek nak egisat. Unun da tilak nak egisat do anek nak nosak amin unun kisi egipjak.

58 Bret on dasi Kwen Kokup da pigit. Kalip babikji bret unun naŋ egek don kimakgwit. On

bret unjuden dima. Amin kinda bret on nosak kan, unjun amin egip egip dagok dagogi mini egipjak.”

⁵⁹ Yesu gen on Kapaneam kokupmon Juda amin da muwut muwut yutnon egek amin yoyin degek yagit.

Egip egip dagok dagogi mini dakon gen

⁶⁰ Yesu da gen unjun yanban nandanek panđetni morapmi da yan yawit, “Gen on yosok unjun jigisi. Namin da aripmi abidosak?”

⁶¹ Panđetni da gen unjun do yanba yokwi tok aba buri pindagek yan yoyigit, “Gen unjun do nandan gadatji wıtdal kisak, ma?”

⁶² Ji kanakwa Amin Dakon Monji kalip egipgut kokupmon aeni tobil wigisak kan, ji nian nandani?

⁶³ Telagi Wup da iyi amin egip egip dagok dagogi mini yomisak. Amin da iyi egip egip dagok dagogi mini aripmi dima timitni. Gen dayısat unjun da Wup egip egip damısak unjun jikon anabisak.

⁶⁴ Mani jikon da amin diwari nandan gadat dima an.” (Nandan gadat dima awit amin unjun Yesu da pini wasanek agiron da kili nandan yomin mudagit. Ae namin da uwal da kisiron yipjak unjun kili nandan imgut.)

⁶⁵ Yesu da sanbenek yan yagit, “Mibili yan do nak yan kili dayigim, ‘Amin kinda Dat da dima antagap asak kan, nagon aripmi dima opjak.’ ”

⁶⁶ Yesu da gen unjun yoyinban panđetni diwari tobil kinjek Yesu sanbenek dima yolgwit.

⁶⁷ Yan anakwa Yesu panđetni 12 kabi yan yoyigit, “Ae jiyo kisi nepman dek kikdan?”

⁶⁸ Yoyinban Saimon Pita da kobogi yaƙ iyigit, “Amin Tagi, nin naminon kineƙ? Gak dakon gen da egip egip dagok dagogi mini nimisak.

⁶⁹ Nin nandan gadat aƙeƙ yaƙsi nandaman, gak Pinƙop dakon Telagi Amini.”

⁷⁰ Yaƙban Yesu da yoyigit, “Nak ji 12 kabi manjigim, mani ji kabikon da kinda unun Sunduk yombem.”

⁷¹ (Unun Judas, Saimon Iskariot dakon monji do yagit. Unun panƙetni 12 kabikon nani kinda, mani unun bin amin do Yesu uwal da kisiron yipgut.)

7

Imal Yut Kabeƙ Bilagon Yesu Jerusalem kigit

¹ Unun da kwenon Yesu Galili Provinskon gin agipgut. Juda amin da Yesu si anjatno kimotjak yaƙ nandawit, do Judia Provinskon agip do dima nandagit.

² Juda amin dakon Imal Yut Kabeƙ Bilak unun dakon bisap kwan tanakwan

³ Yesu dakon padik padikni da yaƙ iyiwit, “Gak on kokup yipmanek Judia Provinskon kineƙ wasok tapmimi ton anaki panƙetgoni da koni.

⁴ Amin kinda amin morapmi da nandan imni do nandisak kaƙ, yo pasili dima asak. Gak yaƙ asal do amin morapmi da dabilon abi koni.”

⁵ (Padik padikniyo kisi dima nandan gadan imgwit do gen unun yawit.)

⁶ Yaƙba Yesu da yoyigit, “Ji galak tokjikon tagi agipni, mani nak dakon bisap unun dima kwanƙak.

⁷ Miktım amin morap da ji nandaba yokwi tok arıpmı dıma anj damni, mani nak anpak yokwi anj unun do yanj kwok asat, do unun do nandaba yokwi tok anj naman.

⁸ Ji jap noknok bisap madep do Jerusalem kini. Nak dakon bisap dıma ak, do naga dıma kikerj.”

⁹ Gen unun yanj yanjek Galili Provinskon sigin egıpgut.

¹⁰ Mani padik padikni jap noknok bisap madepmon kiñ mudanjakwa noman da dıma, pasılikon da bunon don kigit.

¹¹ Unun bilak bisap madepmon Juda amin dakon kila amin da Yesu wisınek yanj yawıt, “Unun amin dukwan egısak?”

¹² Yanj yanjakwa amin kabi madep Jerusalem egıpgwit da gen pisigon da gen yawıt. Diwari da “Unun amin tagısi” yanj yawıt. Ae diwari da “Dıma, unun amin top panjekwaldak” yanj yawıt.

¹³ Mani Juda amin dakon kila amin do pasalek mibilni noman dıma yawıt.

¹⁴ Jap noknok bisap madep binapgwan Yesu unun Telagi Yut Madep unun da nagalon pigekek amin yoyıñ dekgıt.

¹⁵ Anjakwan Juda amin dakon kila amin da geni unun nandan wurıpdagek yanj yawıt, “On amin papia yut dıma wıgek nandak nandak madep dukon pagıt?”

¹⁶ Yanj yanjba yoyıgıt, “Gen unun dayıñ dekdıat unun naga dakon gen dıma. Pinjkop yabekban pigim unun dakon gen nanj dayısat.

17 Amin kinds Pinjokop dakon gen guramitjak kanj, unun da geno dakon mibili tagi nandisak. Pinjokop dakon gen nanj yosot, bo naga da nandak nandagon da yosot unun tagi kokwinitjak.

18 Amin kinds iyi dakon gen yosok, unun amin iyi man madep pak do yosok. Mani amin kinds yabet amini man madep pasak do nandisak unun amin topni mini, amin kilegisi.

19 Kalip Moses da gen teban damgut, mani jikon da amin kinds da unun gen teban dima guramikdak. Ji nak nido nikba kimokgenj do nandanj?”

20 Yanban kobogi yanj iyiwit, “Konj kinds gagon egisak. Namin da gikban kimokgi do nandisak?”

21 Yanba Yesu da yanj yoyigit, “Nak wasok tapmimi tonj kalonji kinds agim unun do wiripdakgwit.

22 Kalip Moses da monjisi dakon giptim mandak dakon anpak ani do dayigit. (Asi, Moses iyi dima wasanjek agit, babakji Abraham da wasanjek agit.) Ji Moses dakon gen teban yolek monjisi dakon giptim Sabat bisapmon kisi mandanj.

23 Ji Moses dakon gen teban dima yapni do anjek monjisi dakon giptimni Sabat bisapmon kisi mandanj gin. Ji yanj anj, do nak da Sabat bisapmon amin kinds anmilip agim unun do butjap nido nandanj namanj?

24 Ji dabil dagin pindagek nandanj kokwin anj. Yo morap kokwin agak bamisi ani kanj unun tagisi.”

Yesu unun nianjen amin kinds?

7:18: Jn 8.50   7:19: Ya 7.53; Ro 2.21-24   7:20: Jn 8.48; 10.20

7:22: WW 17.9-13; MS 12.3   7:23: Jn 5.8-10,16

25 Jerusalem kokup papmon amin diwari da yawit, “On amin nan kila amin da anjaka kimotjak do nandan, ma?”

26 Kabir, nomansi agek gen yanakwan gen kindi dima iyan. Kila amin da asi unun Kristo yan nandan iman?

27 Unun amin kokupni unudon yan nandan imaman. Kristo apjak bisapmon amin da dukon amin kindi yan dima nandan imdan.”

28 Yan yanakwa Yesu unun Telagi Yut Madep da nagalon amin yoyin degek gen papmon da yan yagit, “Ji nak dakon mibilno ae kokupno dukwan tosok unun nandan. Mani nak naga da galak togon dima pigim. Datno nak yabekban pigim unun topni minisi. Ji unun dima nandan iman,

29 mani nak unun gat egipgumak, ae unun da nak yabekban pigim, do unun nandan imisat.”

30 Gen unun yanban nandanek dam tebanon yip do awit, mani bisapni dima agit do amin kindi da dima abidagit.

31 Amin morapmi da nandan gadan iminek yan yawit, “Amin kindi da don abinek on amin da wasok tapmimi ton asak unun yapmanek morapmisi asak? Aripmi dima, do on Kristo bo?”

Yesu abidok do obip amin yabekgwit

32 Amin da Yesu do gen pisigon da yan nandat an iminakwa Parisi amin da nandawit. Nandanek mukwa sogok amin dakon amin madep kabi gat Parisi amin gat da Yesu abidok do obip amin yabekgwit.

³³ Anakwa Yesu da gen yaŋ yagit, “Nak bisap piŋipmiŋ sok ji gat egek yabekban piŋim aminon tobiŋ wiŋikiŋ.”

³⁴ Wiŋapbo ji nak wiŋikiŋ, mani dima nandakdaŋ. Ae nak da kokup egiŋbeŋ uŋudon ji ariŋpmi dima wiŋikiŋ.”

³⁵ Yaŋban Juda amin dakon kila amin da notni yoyiŋ yoyiŋ aŋek yaŋ yawit, “Uŋun dukwan kiŋakwan dima koneŋ do yosok? Juda amin notnin Grik amin kabikon ekwan uŋudon kiŋek Grik amin yoyiŋ detjak do yosok?”

³⁶ Uŋun da yaŋ yak, ‘Wiŋapbo ji nak wiŋikiŋ, mani dima nandakdaŋ.’ Ae ‘Ji nak da kokup egiŋbeŋ uŋudon ariŋpmi dima wiŋikiŋ’ yaŋ yak. Gen uŋun niaŋon da yak?”

Yesu da pakbi egiŋ egiŋpmi toŋ do yagit

³⁷ Jap noknok bisap madep egiŋgwit uŋun dakon miŋi giŋdat uŋun bisap madepsi. Uŋun bisapmon Yesu da piŋdaŋ agek gen papmon da yaŋ yagit, “Amin kiŋda pakbi do asak kaŋ, nagon abiŋek nosak.

³⁸ Amin kiŋda nak nandaŋ gadaŋ namjak kaŋ, Piŋkop gen da yosok uŋun da ariŋpmi burikon da pakbi morapmi egiŋ egiŋpmi toŋ dasi pak aŋaŋ kikiŋdisak.”

³⁹ (Yesu nandaŋ gadaŋ imni amin da don Telagi Wup abiŋdoni do gen uŋun yagit. Uŋun bisapmon Yesu man madep dima pagit, do Telagi Wup dima yobi.)

Amin da wasen ki kab i bamot awit

40 Amin diwari da Yesu da gen yagit unun nandajek yan yawit, “Asisi, on Kombi Amin Pinjkop da yabekban miktimon pisak do yagit oni.”

41 Yanjawa diwari da yawit, “On amin unun Kristo.”

Ae diwari da yawit, “Dima. Kristo unun Galili Provinskon da dima altosak.

42 Pinjkop da papiakon gen yan tosok: Kristo unun kila amin madep Dewit dakon yawi diwat kabikon da altosak. Unun kalip Dewit da egipgut kokup Betlehem unudon altokdisak.”

43 Amin da Yesu do nandak nandak yan panjek wasen ki kabi bamori awit.

44 Diwari da dam tebanon yip do nandawit, mani amin kinda da dima abidagit.

Kila amin da Yesu dima nandaj gadañ imgwit

45 Obip amin unun tobil mukwa sogok amin dakon amin madep kabi gat Parisi amin garon kwa yan yoyiwit, “Ji nido unun amin dima abidan awen?”

46 Yanja obip amin da yoyiwit, “Amin kinda da unun amin da gen yosok unuden kinda dima yagit.”

47 Yanja Parisi amin da yoyiwit, “Ji kisi bo panjkewalak?”

48 Kila amin kinda bo Parisi amin kinda da unun amin dimasi nandaj gadañ imgut.

49 Unun amin kabi madep gen teban dima nandaba pisosok, do Pinjkop da unun amin kabi jobit timitni do yagit.”

50 Nikodemus, unun kalip Yesukon kigit, unun kila amin gat Parisi gat da kabikon nani kinda. Unun da yan yoyigit,

51 “Gen tebanin da yan yosok, Amin kinda iyi dakon mibilni dima yanban nandanek isal dogin yokwi al yan aripmi dima iyigi.”

52 Yan yanban iyiwit, “Gak kisi Galili amin, ma? Gak Pinkep da papiakon gen ton unun pakyanji manjinek nandaki kan, kombi amin kinda Galili Provinskon da aripmi dima altokdisak yan nandakdisal.”

Minjat kinda yokwi agit unun Yesukon anan apgwit

53 Yan iyinakwa amin kisi yutnikon kin kin awit.

8

1 Mani Yesu Hen Olipmon wigigit.

2 Wisa dagokdosi aeni Telagi Yut Madep da nalgwan pigakwan amin morapmi iyikon apgwit. Abinakwa Yesu pabin yigek amin yoyin dekgit.

3 Anakwan gen teban yoyindet gat Parisi amin gat da minjat kinda abidan anapgwit. Amin da kanakwa unun minjat da yumabi agit. Anabin amin da dabilon yipba

4 agakwan Yesu yan iyiwit, “Yoyindet, on minjat da yumabi si anakwan amin da kan.

5 Gen tebanon Moses da gen kinda yagit unun yan: minjat unuden tipban anakba kimotjak. Gak da unun do nian nandisal?”

⁶ Yesu da gen yokwi kinda yanban gen pikon yipnen yan nandanek ankwalgwit. Mani Yesu gawak pitek kisiri da miktimon kilda mandagit.

⁷ Anakwan gen sigin iyinjakwa pidanek yan yoyigit, “Jikon da amin kinda yokwi kinda dima agit kan, unun amin da mibiltok minat da kwenon tip anajjak.”

⁸ Yan yanek aeni gawagek miktimon kilda mandagit.

⁹ Gen unun yanban nandanek amin iyi kalon kalon kin kin awit. Bilakni morapmi amin da mibil tanek kinakwa bilakni kalonisok amin da bunon kiwit. Kin mudanakwa Yesu iyi gin egakwan minat unun injannikon akgit.

¹⁰ Agakwan Yesu pidan agek yan iyigit, “Minat, amin morap unun dukwan ken? Amin kinda gen pikon gep do dima akdak on?”

¹¹ Yanban minat da yagit, “Amin tagi, amin kinda dima akdak.”

Yanban Yesu da iyigit, “Nakyo kisi gen pikon dima gepben. Gak kin aego yo yokwi dima aki.”

Yesu unun miktim dakon tenjeni

¹² Yesu da minat aminyo yan yoyigit, “Nak naga miktim dakon tenjeni. Amin kinda nak noljak kan, unun amin pilin tukwan dima agipjak. Egip egip dakon tenjeni da unun aminon tosak.”

¹³ Yan yanban nandanek Parisi amin da Yesu yan iyiwit, “Gak gaga nan jonigek gaga do yankwok asal, do nandano bami dima asak.”

14 Yanba Yesu da gen kobogi yan yoyigit, “Unun asi, nak naga jonjigek yan kwok asat. Nak dukwan da apgum ae dukwan kiken unun nandisat, do yan kwok asat unun bamisi yosot. Mani nak dukwan da apgum ae dukwan kiken unun ji dima nandan.

15 Ji amin kokwin an unun miktin da an pagon kokwin an. Nak amin kinda dima kokwinikdat.

16 Mani nak amin kokwin abom tam bamisi kokwinikgom. Nido nak naga gin amin kokwin dima asat, Datno nak yabekban pigim unun da nak an puluganban kokwin amak.

17 Ji da gen tebanon gen yan tosok, Amin bamori da gen kaloni nanjin yan kwok amal kan, unun da gen bami asak.

18 Nak naga nan jonjigek naga do yan kwok asat, ae Dat nak yabekban pigim ununyo kisi nak nan jonjigek yan kwok asak.”

19 Yanban Parisi amin da yan iyiwit, “Datgo dukwan egisak?”

Yanba yoyigit, “Ji nak dima nandan naman, ae Datno kisi dima nandan iman. Nandan naman tam, Datnoyo kisi tagi nandan ibam.”

20 Yesu unun Telagi Yut Madep dakon buri kinda paret yopgwit unudon egek amin yoyin degek gen unun yagit. Mani bisapni dima agit, do amin kinda da dima abidagit.

Yesu da iyi kisak kokupmon aripmi dima kini do yagit

21 Yesu da sanɓeɓek amin yaɗ yoyigiti, “Nak depman kiko ji nak wisikdan, mani yokwisi taɗ daminɓakwa kimotdan. Nak da kikenon aripmi dima apni.”

22 Gen yaɗ yaɗban nandanɓek Juda amin da iyi gin yaɗ yawiti, “‘Nak kikenon aripmi dima apni’ yaɗ unun nido yosok? Iyi nan anagek kimot do yosok?”

23 Yaɗba Yesu da yaɗ yoyigiti, “Ji miɓon amin. Nak kwen amin. Ji miɓtim amin, mani nak miɓtim amin dima.”

24 Yaɗdo, kili dayiti, ji yokwisi taɗ daminɓakwa kimotdan. Ji nak Unun Amin yaɗ dima nandanɓek gadan namni kan, yokwisi taɗ daminɓakwa kimotdan.”

25 Yaɗban iyiwiti, “Gak namin?”

Yaɗba Yesu da yoyigiti, “Nak kili dayigim da dayin anan obisat.”

26 Ji dakon anpak kokwinigek gen morapmisi tagi yoken. Mani Amin nak yabekban pigim unun top dima yosok. Gen morap unun yaɗban nandagin unun ban miɓtim aminon yaɗ tenɓosot.”

27 Gen unun yoyinɓakwan Datni do yosok yaɗ dima nandawiti,

28 do Yesu da yaɗ yoyigiti, “Ji Amin Dakon Monji anenagek nak Unun Amin yaɗ nandanɓek namdan. Unun bisapmon nak naga da nandak nandagon yo dima asat yaɗ nandakdan. Dat da nayin dekgiti unun banɓin yosot yaɗ nandakdan.”

29 Nak yabekban pigim amin unun nak gat ekwamak. Bisapmi bisapmi nak Dat dakon galaktok yoldat, do dima nepman dekdak.”

30 Gen unun yanakwan gin amin morapmi da nandanek nandan gadan imgwit.

Gen bami da amin pulugan yopdisak

31 Yesu da Juda amin nandan gadan imgwit yan yoyigit, “Nak dakon gen guramitni kan, nak dakon pandetnoni bamisi egipdan.

32 Yan egek gen bami nandan pisanba unun da pulugan depdisak.”

33 Yanban yan iyiwit, “Nin Abraham dakon babikni kabi ekwaman. Nin bisap kindakon amin kindakon oman monjini dima egipguman. Do nianon da amin taginin da kisiron da pulugan kinen do yosol?”

34 Yanba Yesu da gen kobogi yan yoyigit, “Nak asisi dayisat, amin morap yokwi an unun yokwi dakon oman monjini ekwan.

35 Oman monji amin yuri kindakon gat toktogisi dima ekwan. Monji dagin toktogik ekwan.

36 Yan do, Monji da pulugan depjak kan, ji wagi si pulugan depbi.

37 “Ji Abraham dakon amin kabi yan nandan damisat. Mani nak dakon gen abidok do dima nandan, do nikba kimokgen do nandan.

38 Datno da yo morap noligit unun do dayisat. Ae datji da anpak ani do dayigit, ji unun ban an.”

39 Yanban nandanek Juda amin da yan iyiwit, “Datnin unun Abraham.”

Yan yanba Yesu da yoyigit, “Ji asi Abraham dakon monjini tam, Abraham da iyi anpak agit unun ban abam.

⁴⁰ Piŋkop da gen bami morap yanban nandagim unun ban dayisat. Anapbo ji nak nikba kimokgen do nandan. Abraham yan dima agit.

⁴¹ Ji datji dakon anpak unun banjin an.”

Yanban iyiwit, “Nin gwamda dima. Datnin unun Piŋkop kalon gin.”

⁴² Yanba Yesu da yan yoyigit, “Nak Piŋkop gat egipgumak da pigim. Nak naga da galak togon dima pigim. Piŋkop da yabekban pigim, do Piŋkop unun asi Datji tam, ji da nak do but dasi galak tan nabam.

⁴³ Gen yosot unun ji da dima nandaba pisosok. Nido geno abidok do dima nandan.

⁴⁴ Ji datji Sunduk unun dakon monjini egek galaktokni yol do tagisi nandan. Kalipsi wasok wasogikon amin dapdap kinda egipgut. Gen bami unun iyikon dima tosok, do gen bami unun dima yoldak. Unun top gen dakon datni egisak, do iyi dakon gen yanek top yosok.

⁴⁵ Mani nak gen bami yosot, ae ji geno do nandaba bami dima asak.

⁴⁶ Nak yokwi asat yan nandan, ma? Yan nandan kan yokwi asat unun ji da tagi antenten ani. Mani gen bami yosot kan, nido geno do nandaba bami dima asak?

⁴⁷ Piŋkop dakon amin ekwan unun da gen morap yosok unun nandan. Mani ji Piŋkop dakon amin dima ekwan, do geni dima nandan.”

Yesu gat Abraham gat dakon gen

48 Yesu da gen yaŋ yaŋban Juda amin da yaŋ iyiwit, “Gak Samaria amin kinda, koŋ kinda da gak da buron egisak. Uŋun gen bami yomaŋ?”

49 Yaŋba Yesu da yoyigit, “Nak da buron koŋ kinda dima egisak. Nak da Datno nandabo wukwan imiŋapbo, ji da nak do nandaba pisak.

50 Amin da nandaba wukwan namni do pi dima asat. Amin kinda gen kokwin amin egisak, uŋun da mano wukwisi tosak do pini asak.

51 Nak asisi dayisat, amin kinda da nak dakon gen guramitjak kaŋ, uŋun amin dimasi kimotjak.”

52 Yaŋban nandanek Juda amin da Yesu yaŋ iyiwit, “Yaŋ yaŋaki gak da buron koŋ kinda asisi egisak yaŋsi nandamaŋ. Abraham gat kombi amin gat uŋun kisi kili kimakgwit, mani gak da yosol ‘Amin kinda da nak dakon gen guramitjak kaŋ, uŋun amin dimasi kimotjak.’

53 Gak datnin Abraham uŋun yapmandat yaŋ nandisal, ma? Abraham gat kombi amin gat kili kimakgwit. Gak nianen amin kinda yaŋ nandisal?”

54 Yaŋba Yesu da yaŋ yoyigit, “Nak amin da nandaba wukwan namni do pi abeŋ kaŋ, mano piŋbisi asak. Mani Datno da mano madepsi tosak do pini asak. Ji da Datno do uŋun nin dakon Piŋkop yaŋ yoŋ.

55 Ji uŋun dima nandan iman, mani nak nandan imisat. Nak naga dima nandan imisat yaŋ yoken kaŋ, ji yombem gin top amin akeŋ. Mani nak nandan imiŋek geni guramikdat.

56 Babikji Abraham uŋun nak dakon bisap kok do tagisi nandagit. Uŋun kaŋek but kwaktok

nandagit.”

⁵⁷ Juda amin da gen unun yanban nandanek yan iyiwit, “Gak dakon bilakgo 50 dima anakwan gak da nak Abraham kagin yan yosol, ma?”

⁵⁸ Yanba Yesu da yan yoyigit, “Nak asisi dayisat, Abraham dima altanakwan nak kili egipgum da egisat.”

⁵⁹ Yan yanakwan tip timigek anakba kimotjak do nandawit. Mani Yesu unun pasilek Telagi Yut Madep dakon nagal yipmanek wanga kigit.

9

Amin dabili mini kinda dakon gen

¹ Yesu kosit agek amin dabili mini kinda meni da yan anlagit kagit.

² Kanakwan pandetni da yan iyiwit, “Yoyindet, namin da yokwi aban on amin dabili mini da altagit. Iyi agit bo meni datniyo da agimal?”

³ Yanba Yesu da yoyigit, “On amin iyi yokwi agit bo ae meni datniyo da yokwi agimal unun do dima. Pin kop da wasok kinda on aminon noman aban amin da koni do dabili mini altagit.

⁴ Pin kop da nak yabekban apgum unun dakon pini gildat kalba anenji. Pili tokdisak. Amin kinda da kalbi pi aripmi dima asak.

⁵ Nak miktimon egisaron nak naga on miktimon dakon tenjeni.”

⁶ Yesu gen unun yanek miktimon ilip sulek miktimon gat dagapmikban nenak aban dabili mini amin da dabilon wiririkgit.

⁷ Yan anek iyigit, “Gak kin Silom Pakbi Idapmon pakbi soki.” (Silom dakon mibili unun “Yabekbi.”) Dabili mini amin unun kin pakbi sonj dabili sintajakwan yomanikon apgut.

⁸ Apban kokup isalni gat ae yo do bisit yanjakwan kawit amin gat da yan yawit, “On amin unun kalip yigek amin da monej imni do bisit yoyigit unun amin bo?”

⁹ Diwari da yawit, “Asi, on unun amin.” Anakwa diwari da yawit, “Kagimanj amin unun yombem, mani on unun amin dima.”

Yan yanakwa amin unun iyi yan yoyigit, “Nak unun mani.”

¹⁰ Yanban iyiwit, “Nianjsi anek dabilgo kilek tak?”

¹¹ Yanba gen kobogi yan yoyigit, “Amin kinda mani Yesu yan iyan unun da miktim ban nejak wasanek dabilnokon wiririgek yan nayik, ‘Gak kin Silom Pakbi Idapmon pakbi soki.’ Yan nayinban kin pakbi sonjek dabilno kilek tanban yo pindat.”

¹² Yanban iyiwit, “Unun amin dukwan egisak?”

Yanba yoyigit, “Nak dima nandisat.”

Parisi amin da dabili sintagit amin unun dakon geni yawit

¹³ Amin dabili mini egipgut da sintagit unun iyin anan Parisi aminon kiwit.

¹⁴ Yesu da miktim ban nejak wasanek dabilnikon wiririkban sintagit unun Sabat bisapmon agit.

¹⁵ Unun do anek Parisi amin da aeni iyiwit, “Dabilgo nianjsi anek kilek tanban sintal?”

Yanba yagit, “Uņun da neņak dabılnokon wiririkban pakbikon sugaņek siņtat da yo pindakdat.”

¹⁶ Yanban Parisi amin diwari da yan yawit, “Uņun amin Sabat dakon gen teban yapmandak, do Pinkop da dima yabekban apgut, yan nandaman.”

Mani diwari da yawit, “Uņun yokwi pakpak amin tam wasok tapmimi ton yan dima aban.” Parisi amin gen bamori yan yanek wasen ki kabi bamori awit.

¹⁷ Aeni dabili siņtagit amin yan iyiwit, “Uņun amin wasok aban dabilgo siņtak amin do nianen amin kinda yan nandisal?”

Yanba yagit, “Uņun kombi amin kinda.”

¹⁸ Juda amin da uņun amin dabili mini egipgut da siņtagit uņun do nandaba bami dima agit. Yan nandawit do uņun amin dakon menji datniyo apjil do gen yipgwit.

¹⁹ Gen yipba kwan apbal yan yoyiwit, “Asi on monji jil dakon? Dabili mini altagit yan yomal amin on uņun? Yan kan nian anek dabili kilektak?”

²⁰ Yoyinba menji datniyo da yan yoyigimal, “Asi, on monji nit dakon, dabili mini nan menji da yan anjalagit.

²¹ Mani nianon da dabili siņtak uņun nit dima nandamak. Ae namin da dabili aban pisak, uņunyo kisi nit dima nandamak. Uņun amin madep kili agit, do iyinan iyinba kobogi tagi dayisak.”

²² Juda amin dakon kila amin da gen teban kinda yan yipgwit, Amin kinda da Yesu uņun Kristo yan yosak kan, uņun amin Juda amin da muwut muwut yutnon dimasi wigisak. Gen teban yan

yipgwit, do meŋi datni da Juda amin do pasalek yaŋ yagiŋmal,

²³ “Uŋun amin madep kili agit, do iyi naŋ iyinba kobogi dayisak.”

²⁴ Kalip dabili mini egipgut amin uŋun ae kosiri kindi gat iyinba opban yaŋ iyiwit, “Pinƙop man madep iminek yaŋ teban tok tebaisi kindi anek gen bami gin yoki. Uŋun amin uŋun yokwi pakpak amin kindi yaŋ nandamaŋ.”

²⁵ Yaŋba amin uŋun da gen kobogi yaŋ yoyigit, “Uŋun amin uŋun yokwi pakpak amin kindi bo dima uŋun dima nandisat. Mani yo kalonji nandisat, uŋun nak dabilno mini egipgum da abisok sinƙosot.”

²⁶ Yaŋban iyiwit, “Uŋun da niansi anƙamik? Nianon da dabilgo sinƙak?”

²⁷ Yaŋba yoyigit, “Nak kili dayiko dima nandayin. Ae nido sigin nandak do yon? Ji kisi paŋdetni egip do anek yon, ma?”

²⁸ Yaŋba yokwi tok an iminek gen yaŋ iyiwit, “Gak uŋun amin dakon paŋdetni, mani nin Moses dakon paŋdetni ekwamaŋ.

²⁹ Pinƙop da Moses gen iyigit yaŋ nandamaŋ, mani uŋun amin dukwan da apgut uŋun nin dima nandamaŋ.”

³⁰ Yaŋ yaŋba yoyigit, “Ji da gen nƙwakƙwarisi kindi yon. Uŋun amin da dabilno anmilip ak, mani ji da ‘uŋun amin dukwan da apgut uŋun nin dima nandamaŋ’ yaŋ yon.

³¹ Pinƙop da yokwi pakpak dakon geni dima nandaŋ yomisak yaŋ nandamaŋ. Mani amin galak-

tokni yolek gawak iman amin unun geni nandan yomisak.

³² Amin kinda dabili mini meni da yan anlagit nan amin kinda da wasok aban dabili pisagit yan kinda dima nandagiman. Miktim wasok wasogikon da egi anan obinek abisok ekwamanon gen bin kinda yan dima nandaman.

³³ Unun amin Pin kop da dima yabekban apgut tam, yo kinda aripmi dima aban.”

³⁴ Yanban Parisi amin da unun gen nandane yan iyiwit, “Men go da gak anlagiron da abisok ekwamanon yokwigo madepsi tan gamgwit da tan gaman, do gak nido nin niyin dekdal?” Yan yanek yolba wanga abigigit.

Nandan gadatni mini amin unun dabili mini yombem

³⁵ Yesu da yolba abigigit dakon gen unun nandane wisin kan yan iyigit, “Gak Amin Dakon Monji nandan gadan imisal bo dima?”

³⁶ Yanban yan iyigit, “Amin tagi, Amin Dakon Monji unun namin? Nayinbi unun amin nandan gadan iben.”

³⁷ Yan yanban Yesu da yan iyigit, “Gak unun amin kili kal. Gen gayisak amin unun mani.”

³⁸ Yanban amin unun da yan iyigit, “Amin Tagi, nak nandan gadan gamisat.” Yan yanek gawak imgut.

³⁹ Anakwan Yesu da yan yagit, “Nak miktimon gen kokwin ak do pigim. Yando, dabili mini amin unun sin toni, ae dabili sin ton amin unun dabili mini ani.”

40 Parisi amin diwari kapmatjok akgwit unun da gen unun nandanek yan iyiwit, “Nin kisi dabilnin mini ekwaman yan yosol, ma?”

41 Yanba Yesu da yan yoyigit, “Ji dabilji mini ekwan tam, yokwisi mini. Mani ‘dabilnin ton’ yan yon, do yokwisi dakon gen unun sigin tan damin anan kisak.”

10

Yesu unun sipsip kila amin tagisi

1 Yesu da sanbenek yan yagit, “Nak asisi dayisat, amin kinda sipsip dam dakon wigat nan dima pigek kosit nwaknwariikon da dam irak pigisak kan, unuden amin unun kabo noknok ae amin dapmanek yoni gwayan amin.

2 Mani wigat nan pigisak amin unun sipsip dakon kila amin.

3 Wigat kila amin da unun amin do yoma wital iban pigisak. Pigi sipsipni kalon kalon dakon mani yanban tegi nandanakwa mibiltan yoban wanga kwan.

4 Kisisi wanga kin mudanakwa sipsip kila amin da mibiltan yoban tegi nandan iman, do bunon yol anan kwan.

5 Sipsip da amin nwaknwari dima yolgan. Tegi dima nandan iman do yan yoban sipsip si pasal kin mudon.”

6 Yesu da tilak gen unun yanban dima nandaba pisagit.

7 Dima nandaba pisagit do Yesu da aeni yoyigit, “Nak asisi dayisat, nak naga sipsip dam dakon wigat.

⁸ Amin morap mibiltok apgwit unun kabo noknok ae amin dapmanek yoni gwayan amin. Mani sipsip da geni dima nandan gwayan.

⁹ Nak naga wigat. Amin kinda nagon abinek damon pigisak kan, Pin kop da yokwikon nan abidokdisak. Anakwan unun amin damon pigi ae wanga kin gin anek jap do aripmi dima akdisak.

¹⁰ Kabo noknok unun yo kinda do dima abisak. Unun sipsip kabo timit do, ae dapban kimotni do, ae panupbal ak do abisak. Mani nak yan do dima abisat. Nak wadak wadagi mini tagisi egipni do abisat.

¹¹ “Nak naga sipsip dakon kila amin tagisi. Sipsip dakon kila amin tagisi unun iyi dakon egip egip paregek sipsipni panpulugosok.

¹² Sipsip dakon kila amin yokwi monen do nandanek pi asak unun sipsip dakon ami dima, do jon pinan abisak bisapmon si pasalek sipsip yopman kisak. Yopman kinakwan jon pinan da obin sipsip dapman nok do anakwan wasen kwan.

¹³ Unun amin tomni timit dogin nandisak do yan asak. Sipsip tagi egipni do dima nandisak.

¹⁴⁻¹⁵ “Nak naga sipsip dakon kila amin tagisi. Datno da nak nandan naminakwan nak da Datno nandan imisat. Unuden gin sipsipno da nak nandan naminakwa nak da sipsipno nandan yomisat. Anek sipsipno do anek naga dakon egip egipno parekdat.

¹⁶ “Nak sipsipno diwarin unun on damon nani dima. Unun wanga ekwan. Unun sipsip kabi nak

da ilik panjabin yopbo naga dakon tek nandak-
dan. Anek sipsip kabi kalonji gin egakwa kila amin
kalonji da kilani akdisak.

¹⁷ Nak egip egipno paregek aeno abidokdisat,
yanj do Dat da nak do but dasi galak tanj namisak.

¹⁸ Amin kinda da egip egipno aripmi dima
gwayesak. Naga dakon galaktok yolek egip egipno
parekgenj. Egip egipno parekgenj ae abidokenj unun
dakon yanj dagok unun nagon tosok. Dat da yanjsi
abenj dosi yagit.”

¹⁹ Juda amin gen unun nandanek aeni wasenj ki
kabi bamori awit.

²⁰ Morapmi da yanj yawit, “Konj kinda burikon
egakwan but upbal asak. Ji nido geni nandan?”

²¹ Yanj yanakwa diwari da yawit, “Gen yosok unun
konjni tonj amin dakon gen nanj dima yosok. Konj da
dabili mini amin aripmi dima anjmilip agagi.”

Juda amin da Yesu uwal anj imgwit

²² Unun bisapmon Juda amin dakon jap noknok
bisap madep kinda Jerusalem ais bisapmon no-
man tagit. Unun kalip Telagi Yut Madepni anjkaluk
awit unun do nandanek egipgwit.

²³ Yesu unun Telagi Yut Madep da nagalgwan
tamo kinda Solomon Dakon Kinj Ap Tamo yanj
yawit unjudon agipgut.

²⁴ Agakwan Juda amin da abinj Yesu anjwasinj
agek yanj iyiwit, “Gak gaga dakon mibilgo ni
bisapmon niyinj tentenjoki? Gak asi Kristo kanj,
yanjkwok nomansi a.”

²⁵ Yanjba Yesu da yanj yoyigit, “Nak kili dayigim,
mani ji da nandaba bami dima agit. Nak namin

aminsı kinda Datno da manon pi morap asat unun da tagi dolisak.

²⁶ Mani ji unun nak dakon sipsip kabi dima, do dima nandan gadan naman.

²⁷ Nak sipsip kabino nandan yomisat. Unun tekno nandanek nolgan.

²⁸ Nak da egip egip dagok dagogi mini yobo aripmi dimasi pasilni. Amin kinda da nak da kisiron ban aripmi dima gwayesak.

²⁹ Datno da sipsip kabino namgut, ae Datno yo morap yapmanek wukwisi egisak, do amin kinda da kisitnikon ban aripmi dima gwayesak.

³⁰ Dat gat nit kalonji ekwamak.”

³¹ Juda amin da gen unun nandanek aeni tip timigek anakba kimotjak do awit.

³² Anakwa Yesu da yan yoyigit, “Nak Datno dakon pi tagisi morapmi ji dolik do anapbo pindakgwit. Unun pi agimgwan ni pi nan agim do nandanek tipban nit do an?”

³³ Yanban Juda amin da yan iyiwit, “Gak da pi tagisi kinda agil do anek tipban dima gitnen. Gak amin isali kinda da nak Pin kop yan yanek Pin kop kulabisal unun do anek gitdaman.”

³⁴ Yanba Yesu da yoyigit, “Gen teban papiajikon Pin kop dakon gen kinda yan tosok:

‘Nak yan dayisat, ji unun pin kop.’

³⁵ Pin kop da papiaikon gen ton unun bamisi gin. Kalip Pin kop da amin do geni yoyin tentenanek ji pin kop yan yoyigit.

³⁶ Ae Dat da iyi nak tilak anek yabekban miktimon pigim. Do 'Nak Pin kop dakon Monji' yan yanapbo ji nido 'Gak Pin kop kulabisal' yan yon?

³⁷ Nak Dat dakon pi dima asat kan, geno do nandaba bami dima asak.

³⁸ Mani nak asi pini asat. Yando, ji geno do nandaba bami dima asak kan, pi asat unun kanek nandan gadat ani. Anek yansi nandani, Dat unun nagon egisak ae nak Daron egisat."

³⁹ Yan yanban aeni Yesu abidok do awit, mani dima abidanakwa kigit.

⁴⁰ Kin Jodan Pakbi pudanek aeni Jon da kalip amin telagi pakbi son imgut unun kokupmon pan ki egipgut.

⁴¹ Unudon egakwan amin morapmi Yesukon abin yan yawit, "Jon unun geni pan teban asak do wasok tapmimi ton dima agit, mani gen morap on amin do yagit unun gen bamisi gin yagit."

⁴² Unun kokupmon amin morapmi da Yesu nandan gadan imgwit.

**Yesu unun Judia ae Jerusalem
kinakwan kila amin da anakba
kimotjak do nandawit**

(Kilapmi 11-12)

11

Lasarus kimakgit

¹ Amin kinda mani Lasarus unun sot agit. Kokupni unun Betani, unun Maria gat peni Mata gat dakon kokupni.

² Uñun Maria da pakbi kibañi tonj tagişi Amin Tagi da kandapmon tagalek busun dangwi nanj ikdiganban kibidagit. Lasarus unun Maria gat peni gat dakon olapmi.

³ Sami bamot da Yesu do gen yipbal kigit, “Amin Tagi, notgo but dasi galak tanj imisal unun sot asak.”

⁴ Yesu gen unun nandanek yanj yagit, “Unun sot asak mani wagil dima kimotjak. Pinjkop gat Monji gat da man madep panjil do sot unun asak.”

⁵ Yesu da Mata gat padige gat ae Lasarus gat do but dasi galak tanj yomgut.

⁶ Yesu Lasarus da sot agit unun dakon geni nandanek kokup egipguron gildat bamori gat egipgut.

⁷ Egi mudanek panjetni yoyigit, “Nin aenin tobil Judia Provinskon kinej.”

⁸ Yanban panjetni da iyiwit, “Yoyindet, apmasok Juda amin da gak tipbanj gikba kimokgi do awit. Unun do dima nandanek aego tobil kik do yosol?”

⁹ Yanba Yesu da yanj yoyigit, “Gildat kinda dakon tenjenj unun 12 awa tonj. Amin kinda gildat kalba kosit agipjak kanj, miktin dakon tenjenj kosok, do aripmi dima manj potjak.

¹⁰ Mani kalbi kosit agipjak kanj, tenjenj mini do anjek kesal anjatjak.”

¹¹ Yesu yanj yanjek ae kinda gat yanj yagit, “Notnin Lasarus unun yum dipmini pokdok, do nak da kinj anyolbo pidosak.”

¹² Panjetni gen unun nandanek Yesu yanj iyiwit, “Amin Tagi, yum dipmin pokdok kanj, sotni daganj kinjakwan kilek tosak.”

13 Yesu da Lasarus kimakgit dakon gen yanban panđetni da asi dipmin pokdok yan nandawit.

14 Yan nandawit, do Yesu da nomansi yan tentenank yan yoyigit, “Lasarus unun kili kimakgit,

15 mani nak unudon dima egapbo kimakgit do tagi nandisat. Nido nak ji dakon nandan gadat panđeban ak do nandisat. Kili unudon kino.”

16 Yesu da gen yan mudanakwan Tomas, mani kında Yayat yan iyiwit, unun da panđet notni diwari yan yoyigit, “Ninyo kisi unun gat kinjek kisi kimotnen.”

Yesu unun pidot pidot ae egip egip ami

17 Yesu Betani kokupmon altank Lasarus unun kili kimakgit da gildat 4 kabi kimakbi tamogwan tosok yan nandagit.

18 Betani kokup unun Jerusalem da kapmatjok 3 kilomita da tilak tosok.

19 Do Juda amin morapmi da Mata ae Maria dakon but panđeban ak do apba olapmi kimakgit dakon gwayam egipgwit.

20 Mata unun Yesu obisak yan nandank Maria yutnon yipmanek kosiron kwan Yesu gat domdom agimal.

21 Anek Mata da Yesu yan iyigit, “Amin Tagi, gak idon egipgul tam, olapno dima kimakgit.

22 Unun kili kimakgit, mani abisok gak da Pinkep yo nianen kında do bisit iyinbi unun da tagi gamjak yan nandisat.”

23 Yanban Yesu da iyigit, “Olapgo unun pidokdisak.”

24 Yanban Mata da iyigit, “Asi, mibi gildaron pidot pidot bisap madepmon don pidokdisak yan nandisat.”

25 Yanban Yesu da iyigit, “Nak naga pidot pidot ae egip egip ami. Amin kinda nak nandan gadan naminek kimotjak kan, kalugi sigin egipdisak.

26 Ae amin morap kalugi egek nandan gadan namni unun amin wagil dima kimotdan. Gen unun yosot unun nandabi bami asak, bo dima?”

27 Yan yanban Mata da iyigit, “Amin Tagi, asi gak Kristo, Pinkop dakon Monji, miktimon apjak do yanbi amin yan nandan gamisat.”

Yesu Lasarus do bupmi nandanek kunam takgit

28 Mata gen unun yanek tobil kin padige Maria iyindage tayanbok yan iyigit, “Yoyindet da abik da gak do yosok.”

29 Maria gen unun nandanek tepmisi pidan Yesu kok do kigit.

30 Yesu unun kokupmon dima obinek Mata gat domdom agimal tamokon unudon gin sigin akgit.

31 Juda amin Maria dakon but anteban ak do yutnon egipgwit unun da kanba Maria tepmisi pidan wanga pikwan kan, kimakbi tamokon kunam tat do kisak yan nandanek buyon yolgwit.

32 Maria Yesu akgiron kin kanek kandapmikon man pagek yan iyigit, “Amin Tagi, gak idon kisi egipguman tam olapno dima kimakgit.”

33 Yesu da Maria gat Juda amin Maria gat apgwit unun kunam takba pindagek bupmi madepsi nandanek buri da yokwi tagit.

34 Anek yoyigit, “Ji bumjotni dukwan yipgwit?”

Yañban yañ iyiwit, “Amin Tagi, abinej ka.”

³⁵ Yañ yañba nandanej Yesu kunam takgit.

³⁶ Yañ aban kanek Juda amin da yañ yawit, “Kabir. Unun da unun amin do but dasi galak tan imgut.”

³⁷ Mani amin diwari da yawit, “Unun da dabili mini amin anmilip aban sin>tagit. Yañ agit, do ae nido unun amin dima anpulanganakwan kimakgit?”

Yesu da Lasarus aban pidagit

³⁸ Yesu unun aeni bupmisi nandanej kimakbi tamokon kin>altagit. Kimakbi tamo unun tip kinam kinda tip madep nan> sogwit.

³⁹ Yesu yañ yagit, “Ji tip madep aba kwan.”

Yañ yañban Mata unun amin kimakgit dakon sami da yañ iyigit, “Amin Tagi, abisok tan>ban gildat 4 kabi asak, do yañ anej kan, kibanj madepsi akdisak.”

⁴⁰ Yañban Yesu da iyigit, “Nak kili gayigim, nak nandan> gadanj nabi kan, gak Pin>kop dakon tapmim madepni kokdisal.”

⁴¹ Yañ yañakwan tip madep aba kin>akwan Yesu kwen sin>tan>ban wigakwan yañ yagit, “Dat, gak bisitno kili nandal, do ya yañ gayisat.

⁴² Gak bisapmi bisapmi bisitno nandisal, mani abisok on amin idon akgan> unun da gak da nak yabekbi pigim yañ nandani unun do an>ek gen unun gayisat.”

⁴³ Yesu yañ yañek gen papmon da yagit, “Lasarus, wanga pi!”

⁴⁴ Yañ iyin>ban amin kimakbi imal nan> kisit kan>dap tomni dabil>yo wamgwit walimbil wanga pigit.

Pinjan Yesu da yan yoyigit, “Imalni witdalek yipba kisak.”

Kila amin da Yesu anakba kimotjak do gen yan anteban awit

(Mt 26.1-5 ae Mk 14.1-2 ae Lk 22.1-2)

⁴⁵ Juda amin morapmi Maria gat gwayam egip do opgwit unun da Yesu da yo agit unun kanek nandan gadan imgwit.

⁴⁶ Mani diwari da Parisi aminon kinek Yesu da yo agit unun do yoyiwit.

⁴⁷ Yan anakwa mukwa sogok amin dakon amin madep kabi gat Parisi amin gat da gen kokwin amin kabi yoyinba abin muwukba yan yoyiwit, “Nian ano? Unun amin wasok tapmimi ton morapmi asak.

⁴⁸ Nin yum konej kan, unun da wasok morapmi yan gin anakwan amin kisi da nandan gadan imdan. Anakwa Rom gapman da abin Telagi Yut Madep gat ae Juda amin nin kisi panupbal akdan.”

⁴⁹ Yan yanba amin kindi bikbiknikon yigit, mani Kaiapas, unun bilak do mukwa sogok amin dakon mibiltok amin egipgut, unun da yan yoyigit, “Ji nandak nandakji mini.

⁵⁰ Juda amin nin morap kisi do anek amin kalonji da kimotjak kan, unun da tagisi asak. Ji unun dima nandan? Nin kisi pasil mudonej kan, unun da tagi dima asak.”

⁵¹ Kaiapas gen yagit unun iyi da nandak nandagon da dima yagit. Unun bilak do mukwa sogok amin dakon mibiltok amin egek kombi gen

yañek Yesu da Juda amin kisi do anek kimotjak do yagit.

⁵² Ae Juda amin dogin dima, Pin kop dakon minat monjiyo dukwan dukwan ekwan, unun kisi panmuwuk kabi kalon yop do anek kimotdisak.

⁵³ Unun gildaron gin kila amin da wasanek Yesu anakba kimotjak do gen yan pankosit awit.

⁵⁴ Yan awit, do Yesu Juda amin da bikbigon noman dima agipgut. Anek unun kokup yipmanek miktin amin dima ekwanon unun da kapmatjok kokup kinda mani Epraim unudon kwan pandetni gat egipgwit.

⁵⁵ Yapyap Bilak kwan tanakwan amin morapmi kokup dukwan dukwan da Jerusalem apgwit. Abin anpakni yolek iyi Pin kop da dabilon kilek tanek bisap madepmon kilegisi egipni yan do pini awit.

⁵⁶ Anek Telagi Yut Madep da nagalon muwuk egek Yesu wisinek notni yoyin yoyin anek yan yawit, “Nian nandan? Jap noknok bisap madep abin kosak bo dima?”

⁵⁷ Mukwa sogok amin dakon amin madep kabi gat Parisi amin gat da amin yan kili yoyiwit, “Amin kinda da Yesu unudon egisak yan nandisak kan, niyinban abidan dam tebanon yipnenj.”

12

Maria da pakbi kibanji ton tagisi nan Yesu son

(Mt 26.6-13 ae Mk 14.3-9)

¹ Gildat 6 kabi tanakwa don Yapyap Bilak altosak unun bisapmon Yesu Betani kokupmon kigit. Betani kokup unun Lasarus Yesu da kimoron nan aban pidagit amin dakon kokupni.

² Unudon Yesu do nandaba wukwan iminek jap pakbiyo madep awit. Aba Mata da jap pilik yominakwan Lasarus gat amin diwari gat kisi yigek Yesu gat jap nawit.

³ Nanakwa Maria da pakbi kibani ton tagisi kinami kind a bidagit. Unun pakbi dakon tilakni unun 1 lita dakon binap, ae yuman nogi unun wukwisi. Unun pakbi kinam abidank Yesu da kandapmon tagalek iyi dakon busun dangwani ban ikdigagit. Aban unun pakbi dakon kibani da yut kisi ilimik mudagit.

⁴ Yan anakwan pandetni kind a mani Judas Iskarot, unun don Yesu uwal da kisiron yipgut, unun da yan yagit,

⁵ “Unun pakbi kibani ton tagisi aminon monen 300 danari da arip timigek yoni mini amin do yomnom tam unun tagisi.”

⁶ Judas unun yoni mini amin do nandaba kik anek dima yagit. Iyi unun kabo noknok amin kind a Yesu gat pandetni gat dakon monen kinam kila agit, do bisap morapmi monen yopgwit unun Judas da kabo timikgit.

⁷ Yesu da gen unun nandank yan yagit, “Minat on yum koni. Nak kimokgo son naminek kimakbi tamokon nepni unun bisap do pakbi on anoman agit.

⁸ Yoni mini amin unun bisapmi bisapmi ji gat egipdan, mani nak bisapmi bisapmi ji gat dima egipdaman.”

Lasarus anjakba kimotjak do yawit

⁹ Juda amin morapmi Yesu Betani kokupmon egisak yan nandanek unudon apgwit. Yesu kok do gin dima, Lasarus kimoron nan aban pidagit ununyo kisi kok do apgwit.

¹⁰⁻¹¹ Yesu da Lasarus aban pidanban kanek Juda amin morapmi da kila amini yopman degek Yesukon kinek nandan gadan imgwit. Yan do, mukwa sogok amin dakon amin madep kabi da Lasarus kisi anjakba kimotjak do gen panjosit awit.

Yesu kila amin madep da tilagon Jerusalem pigigit

(Mt 21.1-11 ae Mk 11.1-11 ae Lk 19.28-40)

¹² Gildat kind a amin kabi madep Yapyap Bilak kok do apgwit unun da Yesu Jerusalem kokup papmon abisak yan nandawit.

¹³ Nandanek jopban dakon tami mandan timik Yesu kok do kokup pap da wanja pigiwit. Pige gen papmon da yan yawit:

“Osana! Pin kop an kisino!

‘Amin Tagi da manon abisak amin unun gisami ton egisak.’

Israel amin dakon kila amin madep unun gisami ton egisak.”

¹⁴ Yan yanakwa Yesu da donki kind a kan unun da kwenon yigit. Yan anakwan Pin kop da papiakon gen kind a tosok unun bami ton agit.

15 Gen unun yan:

“Saion kokup pap dakon amin, ji dima pasolni. Kabit, ji dakon kila amin madep donki bilagi da kwenon yigek abisak.”

16 Unun bisapmon panjetni gen unun dakon mibili dima nandaba pisagit. Mani bujon don man madep panakwan gen papiakon mandabi unun Yesu dosi yosok yan nandaba pisagit. Ae amin da yo anjingwit unun papiakon gen ton ununyo kisi do nandaba pisagit.

17 Yesu da Lasarus kimakbi tamokon nan yan iban pidagit bisapmon amin morapmi da kanjek kin gen bini yanba iren tagit.

18 Wasok tapmimi ton agit unun dakon gen bini kili yanba nandawit, do amin morapmi da kosiron kok do kiwit.

19 Yan anakwa Parisi amin da pindagek notni yoyin yoyin anek yan yawit, “Yo morap an im do nandaman unun aripmi dima anen. Pindakgit, miktimi miktimi minjat aminyo morap kisi da yolgan.”

Grik amin di da Yesu kok do yawit

20 Yapyap Bilagon amin Pin kop gawak im do Jerusalem egipgwit unun bikbikgwan Grik amin diwari kisi egipgwit.

21 Unun Grik amin da Pilip kin kawit. (Pilip unun Galili provins Betsaida kokupmon nani.) Yan iyiwit, “Amin tagi, nin Yesu kok do abaman.”

22 Yanba Pilip da kin Andru iyinban kisi Yesukon kinjek gen unun iyigimal.

²³ Iyinjbal yagit, “Amin Dakon Monji man madep pasak dakon bisap kili unun kwan tosok.

²⁴ Nak asisi dayisat, wit yet miktimon manjek dima kimotjak kan, isal tokdisak. Mani kimotjak kan, bami morapmi tokdan.

²⁵ Amin kinda iyi dakon egip egipni do but dasi galak tosak kan pasil injak. Mani amin kinda miktimon egip egipni uwal aninjmak kan, egip egip dagok dagogi mini abidosak.

²⁶ Nak do oman asak amin unun nak nol kimotjak. Anek nak da egisaron oman amino kisi egipden. Nak do oman asak amin unun Datno da man madep imdisak.”

Amin dakon Monji anenotdan

²⁷ Yesu da gen sanbenek yan yagit, “Abisok butno jik tosok. Ni gen nan yoken? ‘Dat yo jigi nagon apdisak gwayeki’ yan yoken? Dima. Yo jigi nagon apdisak unun pak do apgum.

²⁸ Dat, mango anpap abi madepsi asak.”

Yesu yan yanban Kwen Kokupmon da gen kinda yan pigit, “Nak mano anpap abo madepsi agit da aeno akdisat.”

²⁹ Amin kapmatjok akgwit da gen unun nan-danek diwari da yawit, “Kiririn asak” ae diwari da “Anjelo kinda da gen iyik” yan yawit.

³⁰ Yanba Yesu da yan yoyigit, “Gen unun nan-dayin unun naga do anek dima, ji do anek altak.

³¹ Abisok Pinjokop da on miktimon amin kokwin akdisak. Abisok on miktim dakon kila amin madep yolban kikdisak.

32 Nak miiktimon nan anenotni bisapmon amin kisisi ilikgo nagakon apdan.”

33 (Yesu unun kosit nianon da kimotjak unun nandani do tilak gen unun yagit.)

34 Yanban amin da gen kobogi yan iyiwit, “Kristo unun altanek dagok dagogi mini egipdisak, Pin kop dakon gen teban papia da yan yosok. Do gak da Amin Dakon Monji anenotdan yan nido yosol? Amin Dakon Monji unun namin amin kinda?”

35 Yanba Yesu da kobogi yan yoyigit, “Bisap pisipmisok tenjenji ji gat egipjak. Pilin tuk tepmi apban kosit dima kokdan, do abisok tenjenji tanakwan gin tenjenikon agipni. Amin pilin tukgwan akwan unun dukwan kwan unun dima nandan.

36 Abisok tenjenji ji gat egakwan gin egip egipji tenjenikon tosok yansi nandanek tenjenji dakon monjini dagoni.”

Juda amin morapmi Yesu dima nandan gadan

Yesu gen unun yoyin mudanek dima koni do yopman kin pasilikon egipgut.

37 Wasok tapmimi ton morapmi aban kawit, mani sigin dima nandan gadan.

38 Yan anakwa kombi amin Aisaia da gen yagit unun bami ton agit. Gen unun yan:

“Amin Tagi, gen yagiman unun namin da nandan bami agit?

Ae Amin Tagi da tapmimni namin do yolnban kagit?”

39-40 Ae gen kinda gat yaŋ yaŋit:

“Yo kinda dima koni yaŋ do Piŋkop da dabili paŋsopgut.

Ae but da nandaŋ piŋaneŋ nagon apba dima paŋmilip abeŋ yaŋ do but yomani dakon kosit sopmaŋ yomgut.”

Mibili yaŋ do aripmi dima nandaŋ gadawit.

41 Aisaia da Yesu dakon tilimni kaŋek gen uŋun Yesu dosi yaŋit.

42 Yaŋ di aŋakwa kila amin morapmi Yesu nandaŋ gadaŋ imgwit. Mani Parisi amin do pasalek yaŋkwok dima awit. Parisi amin da muwut muwut yutnikon baŋ yolba waŋga egipni uŋundo si pasalek yaŋkwok dima awit.

43 Amin da mani pawigiŋi do galagisi nandawit. Mani Piŋkop da mani pawigisak do dima nandawit.

Yesu da gen yaŋit uŋun gen daŋin amin kokwin akdisak

44 Yesu da tebaisi yaŋ yaŋit, “Amin kinda nak nandaŋ gadaŋ namisak, uŋun amin nak kalon naŋin dima nandaŋ gadaŋ namisak. Uŋun Dat yabekban pigim uŋunyo kisi nandaŋ gadaŋ imisak.

45 Nak nandisak amin da nak yabekban pigim amin uŋun kosok.

46 Nak miŋtimon teŋteŋi da yaŋ apgum. Do nak nandaŋ gadaŋ namni amin uŋun pilin tukgwan dima egipdaŋ.

47 Amin kinda geno nandaŋek dima guramitjak kaŋ, uŋun amin dima kokwinikgeŋ. Nak on

miktimon amin kokwin ak do dima pigim. Yok-wikon banj timit do pigim.

⁴⁸ Mani amin kinda nak manji naminek geno dima abidosak kan, unun amin gen yagim unun da mibi gildaron kokwin akdisak.

⁴⁹ Nido nak naga da nandak nandagon da dima yosot. Dat yabekban pigim unun da iyi nian yokenj ae nianon da yokenj do nayigit unun banj yosot.

⁵⁰ Dat da gen yokenjosi nayigit unun gen da amin egip egip dagok dagogi mini panalon anyomisak yanji nandisat. Yanj do anek gen nayigit unun bangin yosot.”

Yesu da panjetni yopmanj degek tobil Datnikon wigik do yoyigit (Kilapmi 13-17)

13

Yesu da panjetni dakon kandap pakbi banj sugagit

¹ Yapyap Bilak dakon jap noknok bisap dima altanakwan Yesu on miktim yipmanek Daron wigikdisat dakon bisap kili kwanj tosok yanj nandagit. Yesu on miktimon panjetni egipgwit unun do but dasi galak tanj yomgut. Sigin yanj gin nandanj yominjakwan wigi bisapni mudagit.

² Pilindo Yesu gat panjetni gat jap nanek yikgwit. Sunduk da Judas, Saimon Iskariot dakon monji, unun da Yesu uwal da kisiron yipjak do nandak nandak kili imgut.

³ Yesu yanſi nandagit, Dat da yo morap kila aben do tapmim namgut yan nandagit. Ae Piŋkopmon da apgum, do ae Piŋkopmon tobiſ kikdiſat yan kiſi nandagit.

⁴ Do Yesu jap noknok tamokon da piſdan imal dubakni kukwan yipmanjek pakbi ſon wiririt imal kinda abidanjek kogikon wangut.

⁵ Yan anjek pakbi tagalban idap madep kindakon pigakwa paŋdetni dakon kandap wasanjek sugagit. Yan anjek pakbi ſon wiririt imal kogikon wangut unun nan wiririkgit.

⁶ Yan anjek Yesu Saimon Pitakon opban yan iyigit, “Amin Tagi, gak nak dakon kandap sugokdiſal, ma?”

⁷ Yan yanban Yesu da kobogi yan iyigit, “Nak da yo asat unun abisok dima nandabi piſosok, mani don nandabi piſokdan.”

⁸ Yanban Pita da yan iyigit, “Nak dakon kandap dimasi sugoki.”

Yanban Yesu da yan iyigit, “Dima sugan gaben kan, gak paŋdetno dima egipdiſal.”

⁹ Yanban Saimon Pita da yan iyigit, “Amin Tagi, yan kan kandapno gin dima sugoki. Kiſitno ae busunno kiſi sugoki.”

¹⁰ Yanban Yesu da yan iyigit, “Amin kinda pakbi kili sogit kan, unun amin kandapni banjin sugosak. Yan aban giptimni kiſi kilegiſi akdan. Ji kili kilek tawit. Mani ji kiſi do dima yosot.”

¹¹ Yesu namin amin da uwal da kiſiron yipjak unun amin kili kagit. Unun do anjek ji kiſi dima kilek tan yan yoyigit.

12 Yesu pañdetni dakon kandap sugañ mudañ imal dubakni pañek tobil pañki tamonikon yikgít. Pañki yigek yañ yoyigít, “Nak da yo añ damísat uñun dakon mibíli dí nandan?

13 Ji da nak Yoyiñdet ae Amín Tagí yañ nayan. Uñun tagísi yoñ. Nak uñun mani.

14 Nak Amín Tagísi ae Yoyiñdetji da kandapji sugat. Do jiyo kisi notji dakon kandap sugañ sugañ ani.

15 Nak da yo ani do dolísat, uñun kañek uñun nañ gin ani.

16 Asisi dayísat, oman monji amín tagíni díma yapmañdak. Ae gen añkísak amín da yabet amín díma yapmañdak.

17 Ji nak da añpak uñun at dakon mibíli kili uñun nandan. Ji yañ gin ani kañ, kísik kísik akdañ.

18 Nak ji kisi do díma yosot. Nak naga amín kabí naga do manjigim uñun nandan yomísat. Mani Piñkop da papiakon gen tosok uñun bami toñ akdisak. Gen uñun yañ:

‘Nak gat bret nomak amín uñun nak bamañ nam do kandapmi añenokdok.’

19 Yo uñun díma altañakwa gen uñun kili dayít. Do don yo uñun bami noman tañakwa yañsi nandan gadani, Nak Naga Uñun Amín.

20 Asisi dayísat, amín kında pi monjino yabekgo kwa but dasi abidosok kañ, uñun amín nak nañ but dasi abidosok. Ae nak but dasi abidosok amín Piñkop nak yabekgít uñun nañ but dasi abidosok.”

13:14: Mt 20.28; Lk 22.27   13:15: Pil 2.5; Kol 3.13; 1Pi 2.21

13:16: Mt 10.24   13:18: Kap 41.9   13:19: Jn 14.29; 16.4

13:20: Mt 10.40

*Judas da Yesu uwal da kisiron yipdisak
(Mt 26.20-25 ae Mk 14.17-21 ae Lk 22.21-23)*

²¹ Yesu gen unun yanek burigwan da jigisi nandanek yan yagit, “Nak asisi dayisat, jikon da kindada nak uwal da kisiron nepdisak.”

²² Gen unun yanban pandetni notni pindak pindak awit. Namin amin do yosok unun dima nandaba pisagit.

²³ Pandetni kindada Yesu da but dasi galak tanimgut unun Yesu da ilenikon yikgit.

²⁴ Saimon Pita da busuni da tilak an iminek yan iyigit, “Namin do yosok yan do iyin ka.”

²⁵ Iyiban unun pandetni da Yesu da kapmatsisok kinek yan iyigit, “Amin Tagi, namin do yosol?”

²⁶ Yanban Yesu da iyigit, “Amin kindada bret diwat on idapgwan sibinek ibo nokdisak unun amin do yosot.” Yan yanek bret idapgwan sibinek Judas do imgut. Judas unun Saimon Iskariot dakon monji.

²⁷ Judas bret unun abidanakwan Sunduk da burikon pigigit. Yan anakwan Yesu da iyigit, “Yo ak do nandal unun tepmisi abi.”

²⁸ Amin morap jap noknok tamokon yikgwit unun Yesu da gen yagit unun dakon mibili dima nandaba pisagit.

²⁹ Judas unun monen kila agit. Do amin diwari da Judas kin Pinkep gawak imim dakon bisap madep dakon yo di yumjak, bo ae bupmi amin do monen yomjak do iyisak yan nandawit.

³⁰ Judas bret diwat unun abidanek unudon gin wanga pigigit. Wanga unun pilin tuk kili agit.

Yesu unun gen teban kalugi kindi pangetni do yomgut

³¹ Judas unun yomakon pigakwan Yesu yan yagit, “Abisok Amin Dakon Monji unun man madep pakdisak. Ae Monji do anek Pinkep yo kisi man madep panek

³² Monji do man madep imdisak. Yan unun tepmisi akdisak.

³³ “Gwakno kabi, nak ji gat bisap pisipmisok gin egipner. Nak kinapbo ji da nak wisikdan. Mani Juda amin yoyigim yan gin abisok ji ban dayisat, nak da kison ji aripmi dima apdan.

³⁴ “Nak gen teban kalugi kindi damisat unun yan: ji disikon notji do but dasi galak tan yomun yomun ani. Nak ji do but dasi galak tan damisat, yan gin ji disikon notji do yan gin nandani.

³⁵ Ji disikon notji do but dasi galak tan yomni kan, amin kisi da dandaba ji nak dakon panget kabino akdan.”

Pita da manji imdisak do Yesu da yagit

(Mt 26.31-35 ae Mk 14.27-31 ae Lk 22.31-34)

³⁶ Kili Saimon Pita da Yesu yan iyigit, “Amin Tagi, gak dukon kikedisak?”

Yanban Yesu da yan iyigit, “Nak da kokup kikedisat unudon abisok gak aripmi dima noldisal. Mani don nak noldisal.”

³⁷ Yanban Pita da yan iyigit, “Amin Tagi, mibili nianon da nak abisok gak tagi dima golben? Nak gak do anek tagi kimokgen.”

³⁸ Yanban Yesu da yan iyigit, “Gak nak do anek tagisi kimokgen yan nandisal, ma? Asisi gayisat, pup gen dima yanakwa gak da ‘nak do unun amin dima nandan imisat’ yan kosiri kapbi yokdisal.”

14

Yesu unun Daron kigik dakon kosit

¹ Yesu da sanbenek yan yagit, “Ji butji dima jik toni. Egip egipji Pinjkopmon tosok yan si nandani, ae egip egipji nagon tosok yan si nandan namni.

² Datno da yutnon yut buri morapmisi ton. Yan dima kan, gen unun aripmi dima dayikom.

³ Nak kin ji dakon tamo panoman anek, aeno tobil abin ji timikgo pan ki nak gat egipnen.

⁴ Nak da kokup kikedisat dakon kosit unun disi nandan.”

⁵ Yanban Tomas da yan iyigit, “Amin Tagi, gak dukon kikedisal, nin dima nandan. Do nianon da kosit unun konej?”

⁶ Yanban Yesu da yan yoyigit, “Nak naga kosit, ae gen bami, ae egip egip. Daron kigik kosit njwaknjwari kindi dimasi tosok. Nak kalonjin.

⁷ Nak do pakyan si nandan namen tam, Datnoyo kisi tagi nandan ibam. Abisok da wasanek unun nandan iminek kili unun kon.”

⁸ Yan yanban Pilip da Yesu yan iyigit, “Amin Tagi, gak da Dat nolnbi nin dakon but mudanban.”

⁹ Yanban Yesu da iyigit, “Pilip, nak bisap dubagi ji gat egipguman, mani nak dima nandan namisal,

ma? Amin kinda nak nandisak unun Dat nan kosok. Gak nianon da Dat nolijbi kono yan yosol?

¹⁰ Bo Dat nagon egakwan nak Daron egisat unun nandabi bami dima ak? Nak gen dayit unun naga da nandak nandagon da dima dayit. Dat nagon egisak unun da pini asak.

¹¹ Nak Daron egapbo Dat nagon egisak yan dayisat unun nandaba bami asak. Mani geno do nandaba bami dima asak kan, wasok tapmimi ton morap agim unun da mibilno tagi dolisak.

¹² “Asisi dayisat, nak nandan gadan namjak amin da nak da pi asat unun akdisak. Nak Daron wigikdisat, do nak da pi agim si yapmanek madepsi akdisak.

¹³ Yo morap aben do nak da manon da nayini, unun akdisat. Yan abo Dat da Monjikon man madep pakdisak.

¹⁴ Yo morap do nak da manon bisit yoni, unun nak akdisat.”

Yesu da Telagi Wup yipban pisak do yagit

¹⁵ Yesu da sanbenek yan yagit, “Ji nak do but dasi galak tan naman kan, yo morap ani do yagim unun guramitni.

¹⁶ Nak Datno iyiko unun da Panpulugok kinda gat damdisak. Unun da ji gat bisap mudok mudogi mini egipdisak.

¹⁷ Panpulugok damdisak unun gen bami dakon Wup. Miktim amin da aripmi dima abidogi, nido dima kon, ae dima nandan iman. Mani ji da

---

14:10: Jn 12.49   **14:11:** Jn 10.38   **14:12:** Mk 16.19-20   **14:13:** Mt 7.7; Jn 15.16   **14:15:** Jn 15.10; 1Jn 5.3   **14:16:** Jn 14.26; 15.26; 16.7   **14:17:** Jn 16.13

nandan iman. Ji gat egisak, ae don ji da butgwan egipdisak.

¹⁸ Nak ji depman dekgo men datyoni mini da tilagon dima egipdan. Nak jikon tobil apdisat.

¹⁹ Bisap pisipmisok egek miktim amin da nak dima nandakdan. Mani ji da nak nandakdan. Nak egisat, do jiyo kisi yan gin egipdan.

²⁰ Unun bisapmon nak Daron egisat, ae ji nagon ekwan, ae nak jikon egisat, yansi nandaba pisokdisak.

²¹ Amin kinda yo morap ani do yagin unun nandanek guramikdak, unun amin da nak do but dasi galak tan namisak. Amin kinda nak do but dasi galak tan namisak unun amin do Datno da but dasi galak tan imdisak. Ae nakyo kisi unun amin do but dasi galak tan iminek naga nan yoliko kokdisak.”

²² Yesu da yan yanban Judas kinda, unun Judas Iskariot dima, unun da yan iyigit, “Amin Tagi, gak nianon da gaga ninban gin nolikdisal, mani miktim amin morap dima yolikdisal?”

²³ Yanban Yesu da yan iyigit, “Amin kinda but dasi galak tan namjak kan, unun amin da nak dakon gen guramitjak. Datno da unun amin but dasi galak tan imjak. Anakwan nit op do unun amin gat egipnenj.

²⁴ Amin kinda but dasi dima galak tan namisak, unun amin nak dakon gen dima guramikdak. Gen on nandan unun nak dakon gen dima, gen on Dat yabekban pigim unun dakon gen.

²⁵ “Nak ji gat sigin egek gen on dayisat.

²⁶ Mani Panpulugok, Telagi Wup, nak da manon Dat da yabekban pikdisak. Unun da yo morap do dayindetdisak. Ae ji panpuluganban gen morap dayigim da dayisat unun ae nandaba pisokdan.

²⁷ “But yawot jikon yipmandat. But yawotno ji do damisat. But yawot on miktimon minjat amin da daman unuden dima. Do butji jik tanakwa pasol pasol dima ani.

²⁸ Gen kinda dayiko nandawit unun yan ‘Nak depman kikedisat. Anek aeno tobil jikon opdisat.’ Ji da nak but dasi galak tan naman kan, nak Daron wigikedisat unun da kisik kisik damdisak, nido Dat da nak nwapmandak.

²⁹ Yo morap don noman tan mudanakwa nandan gadat ani yan do mibiltok gen on dayisat.

³⁰ “Bisap dubak gen dima yonen, nido on miktim dakon kila amin madep kili unun apdisak. Unun da nak aripmi dima abin nepjak.

³¹ Mani miktim amin da nak da Dat but dasi galak tan imisat yan nandani unun do anek yo morap aben do Dat da nayigit unun da aripmonsi asat. Kili pidanba kino.”

15

Yesu unun wain nap obisi

¹ Yesu da sanbenek yan yagit, “Nak naga wain nap obisi. Ae Datno unun wain pi dakon kila amin.

² Kiliḡno morap bami dima ton unun Dat da mandan maban kwan. Anek kiliḡno morap bami ton unun Dat da bami madepsi toni do panmilip asak.

³ Gen dayigim unun da ji kili sugan panmilip agit.

⁴ Ji nagon sanbenba nak da jikon sanbeken. Wain kilinji obikon dima sanbesak kan, bami dima tosak. Yangin jiyo nagon dima sanbeni kan, bami dima tokdan.

⁵ “Nak naga wain obi ae ji kilinno morap. Amin kinda nagon sanbenban nak unun aminon sanbeken kan, bami morapmi tokdisak. Ji nak nipman degek yo kinda aripmi dima ani.

⁶ “Amin kinda nagon toktogi dima sanbesak kan, unun amin kilinji yokwi yombem. Kilinji unuden amin da mandan yopba kibidanba pan muwuk kindapmon soson.

⁷ “Ji nagon toktogi sanbeni ae geno jikon tosak kan, yo nido galak tanek bisit ani unun dakon bami noman tan damdisak.

⁸ Ji bami morapmisi tanba amin da dandaba nak dakon pandetnosi akdan. Yan aba Datno da man madep pakdisak.

⁹ “Dat da nak do but dasi galak tan namisak, yan gin nak da ji do but dasi galak tan damisat. Nak ji do but dasi galak tan damisat, ji toktogisi unun kagagwan egipni.

¹⁰ Nak Datno dakon gen teban guramigek but dasi galak tan namisak unun da kagagwan egisat. Ji yan gin nak dakon gen teban guramitni kan, but dasi galak tan damisat unun da kagagwan egipdan.

¹¹ Nak dakon kisik kisik da jikon tanakwan ji dakon kisik kisik da madepsi tugosak, mibili yan do anek gen on dayisat.

¹² “Gen tebano unun yan: nak da ji do but dasi

galak taŋ damisat, jiyo yaŋ gɨn dɨsikon notji do but dasi galak taŋ yomiŋ yomiŋ ani.

¹³ Amin kindā da notni do but dasi galak taŋ imiŋek uŋun paŋpulugok do aŋek egip egipni paretjak kaŋ, amin do but dasi galak taŋ yomyomni uŋun da aŋpak bamisi ae wukwisi asak. Amin diwari morap dakon si yapmandak.

¹⁴ Ji gen teban on dayisat uŋun guramitni kaŋ, ji nak dakon notnoni kabi akdaŋ.

¹⁵ Oman monji uŋun amin tagini da yo morap asak uŋun dima nandaŋ. Uŋun do oman monjino yaŋ aeno dima dayikeŋ. Gen morap Datnokon nandagim uŋun kili dayigim. Yaŋ agim do ji notnoni yaŋ dayisat.

¹⁶ Nak ji gat egipneŋ do ji da dima manjiŋ nepg-wit. Nak ji gat egipneŋ do manjigim. Aŋek ji kiŋ pi aba bami dima yokwi taŋek toktoŋi toni do manjigim. Do nak da manon yo nido bisit ani uŋun Dat da tagi damjak.

¹⁷ Gen tebano uŋun yaŋ: Ji dɨsikon notji do but dasi galak taŋ yomiŋ yomiŋ ani.”

Miktim amin da paŋdet do nandaba yokwi tok aŋyomdaŋ

¹⁸ Yesu da saŋbeŋek yagit, “Miktim amin da nandaba yokwi tok aŋdaba kaŋ, yaŋsi nandani, mibiltok nak do yaŋ gɨn awit.

¹⁹ Ji miktim amin da tilagon egipni kaŋ, miktim amin da notnin di yaŋon da but dasi galak taŋ damdaŋ. Mani ji on miktim dakon amin dima. Nak da ji on miktimon baŋ kili manjiŋ depgum.

15:13: Jn 10.11; 1Jn 3.16

15:14: Mt 12.50

15:17: Jn 13.34

15:19: Jn 17.14

Uņun do aņek miktım amın da nandaba yokwi tok aņdamaņ.

²⁰ Gen dayigim uņun do nandani, ‘Oman monji amın tagini dima yapmaņgaņ.’ Nak yokwi aņnamgwit kaņ, jiyo kisi yokwi yaņ gın aņdamdaņ. Ae nak dakon gen guramıkgwit kaņ, ji dakon gen kisi guramıtdaņ.

²¹ Ji nak nolgaņ do aņek yokwi aņdamdaņ, nido Dat nak yabekban piğim uņun dima nandaņ imañ.

²² “Nak piņek gen dima yoyigim tam, yokwini dakon gen kinda dima tosok. Mani nak piņek gen kili yoyigim, do amın kinda da ‘nak dima nandaņek suņ agim’ yaņ yogogi mini.

²³ Amın kinda nak do nandaban yokwi tok aņ namısak, uņun amın Datno kisi do nandaban yokwi tok aņ imısak.

²⁴ Nak uņun da binapmon pi tapmimi toņ amın kinda da dima agıt uņun baņ agim. Yaņ dima agim tam, yokwini dakon gen kinda dima tosok. Mani nak da wasok tapmimi toņ agim uņun pındakgwit, mani nak gat Datno gat kisi do nandaba yokwi tok aņnimaņ.

²⁵ Yaņ aba gen teban papianikon gen kinda tosok uņun bami toņ agıt. Gen uņun yaņ:
‘İsal dogın amın da nandaba yokwi tok aņ namgwit.’

²⁶ “Paņpulugokji, Gen Bami Dakon Wup, Daron egısak. Nak da jikon yabekgo pikdisak. Uņun da Daron da piņek mibilno do yaņ teņteņok akdisak.

²⁷ Ae ji nak da pi si wasagimon da wasaneƙ egipgumaƙ da ekwamaƙ, do jiyo kisi nak do yaƙ teƙteƙok ani.”

16

¹ “Gen uƙun nandaƙ gadaƙji diƙa wiƙdal kini do aƙeƙ dayisaƙ.

² Muwut muwut yutnikaƙ baƙ ji doleƙ uƙun gaƙ diƙa muwutni do yaƙsoƙ aƙ daƙdaƙ. Biƙaƙ kiƙda aƙjaƙ, uƙudon aƙiƙ da diƙba kiƙagaƙwa uƙun aƙiƙ da niƙ da Piƙkop do yo taƙisi aƙ iƙmaƙaƙ yaƙ nandaƙdaƙ.

³ Uƙun Dat diƙa nandaƙ iƙaƙ, ae naƙyo kisi diƙa nandaƙ namaƙ. Yaƙdo, yo moƙaƙ uƙun aƙ daƙdaƙ.

⁴ Maƙi aƙiƙsoƙ yo uƙun alƙoƙdaƙ do kiƙi dayiƙ muƙdaƙ, do don aƙiƙ da yo uƙun aƙ daƙa geƙ on dayisaƙ uƙun do nandaƙni.”

Yesu da Telagi Wup dakon pi do yagit

Yesu da saƙbeƙeƙ yaƙit, “Kalip naƙa gaƙ kisi egipgumaƙ do aƙeƙ on geƙ moƙaƙ diƙa dayiƙiƙi.

⁵ Aƙiƙsoƙ naƙ Dat yaƙeƙbaƙ piƙiƙon ƙoƙi wiƙiƙdiƙisaƙ. Maƙi jiƙon da kiƙda da ‘Gaƙ duƙon kiƙsaƙ?’ yaƙ diƙa naƙaƙ.

⁶ Aƙiƙsoƙ geƙ on dayiƙo jiƙisi nandaƙ.

⁷ Maƙi aƙisi dayisaƙ, naƙ ji paƙpuƙoƙ do deƙpaƙ deƙ wiƙiƙdiƙisaƙ. Diƙa wiƙiƙeƙ kaƙ, Paƙpuƙoƙji jiƙon diƙa piƙdiƙisaƙ. Maƙi naƙ wiƙiƙeƙ kaƙ, naƙ da yaƙeƙgo jiƙon piƙdiƙisaƙ.

⁸ Uƙun da piƙ pi aƙaƙ miƙtiƙi aƙiƙ moƙaƙ aƙpaƙ yoƙwi gaƙ, ae aƙpaƙ kiƙeƙi gaƙ, ae Piƙkop da aƙiƙ

gen pikon yopdisak gat dakon mibili kisi pakyanji nandaba pisokdisak.

⁹ Pi aban yokwinin madepsi tanj nimanj yanj pindatdanj. Yokwini dakon mibili unjun nak dima nandan gadanj namanj.

¹⁰ Ae pi aban anjak kilegi dakon mibili nandaba pisokdisak, nido nak Daron wigapbo ae sanjenek dima nandakdanj.

¹¹ Ae pi aban amin gen pikon yopyop dakon bisap apdisak yanj nandani, nido on miktim dakon kila amin madep unjun kobogi yokwi timitdisak.

¹² “Gen yogogi morapmi tonj, mani abisok dayikenj kanj, ji aripmi dima timitdanj.

¹³ Mani Gen Bamisi Dakon Wup unjun da abinj ji panpuluganban gen bami morap nandaba pisokdanj. Unjun iyi dakon gen banj dima dayikdisak, gen nandisak unjun banjin dayikdisak. Anek yo don altokdanj unjun do dayikdisak.

¹⁴ Unjun da nak dakon gen abidanek dayinj tetjenanban unjun da nak dakon tilim madepno akdisak.

¹⁵ Daron yo morap tonj unjun nak dakon. Unjun do mani yat, Wup da nak dakon gen abidanek yanj tetjenanj damdisak.”

Kisik kisik da but yokwi dakon kulabik akdisak

¹⁶ Yesu da sanjenek yanj yagit, “Bisap pisipmisok nak sanjenek ae dima nandakdanj. Ae timisok di egek donjok nandakdanj.”

¹⁷ Panjet diwari notni yoyinj yoyinj anek yawit, “Gen unjun niyisak dakon mibili nianj? Yanj yak,

'Bisap pisipmisok nak sanbenek ae dima nandakdan. Ae timisok di egek donjok nandakdan.' Ae yan yak, 'Unun dakon mibili unun yan; nak Daron kikdisat.'

¹⁸ 'Bisap pisipmisok' yan unun mibili nido yak? Gen unun dakon mibili dima nandaman."

¹⁹ Yesu unun do nayikdan yan pindagek yan yoyigit, "Gen unun yat dakon mibili nandak do disi gin yon, ma? Yan dayit, 'Bisap pisipmisok nak sanbenek ae dima nandakdan. Ae bisap pisipmisok egek ae donjok nandakdan.'

²⁰ Asisi dayisat, ji kunam madepsi tatdan, ae bupmi kunamyo kisi madepsi akdan. Mani miktim amin da kisik kisik akdan. Butji wagilsi yokwi tokdan, mani but yokwisi dakon kulabigi don kisik kisik madepsi nandakdan.

²¹ Minjat kinda monji altok do anakwan tepmi madepsi nandisak. Mani monji alanakwan tepmi unun pasak dakon nandak nandak dima asak. Monji miktimon kili altosok unun do kisik kisik asak.

²² Unun da tilak ji abisok but yokwi an. Mani aeno dandaken bisapmon kisik kisik akdan. Ae amin kinda da kisik kisikji aripmi dima gwayesak.

²³ Unun bisapmon ji da nak yo kinda do bisit dima nayikdan. Asisi dayisat, yo kinda do nak da manon da Dat bisit iyini kan, unun damdisak.

²⁴ Ji kalip nak da manon da yo kinda abidok do bisit kinda dima awit. Ji bisit ani. Yan anek yo timigakwa kisik kisik da butjikon tugosak."

Yesu da miktim dakon tapmim kili abigit

²⁵ Yesu da sarɓenɓek yaŋ yaɓiɓ, “Nak on gen morap tilagon da dayisat. Don tilak gen ae dima dayikenɓ. Dat do nomansi dayiŋ tenɓenɓokdisat.

²⁶⁻²⁷ Nak da ji do aɓek Dat bisit iyikenɓ yaŋ dima dayisat. Dima. Ji nak do but dasi galak taŋ namaŋ, ae nak Piŋkopmon da apgum yaŋ nandaba bami asak. Yaŋ aŋ, do Dat da iyi but dasi galak taŋ damisak. Do uŋun bisapmon ji nak da manon Dat bisit iyikdaŋ.

²⁸ Nak Daron da miɓtimon piɓim. Ae abisok miɓtim yipmanɓek Daron wiɓikdisat.”

²⁹ Yaŋ yaŋban paŋdet kabini da yaŋ iyiwit, “Abisok nomansi niyisal. Tilak gen dima yosol.

³⁰ Nin abisok yaŋsi nandamaŋ, gak yo morap kili nandaŋ mudosol, ae amin da dima gayiŋakwa gaga tagi yoki. Uŋun do aɓek gak Piŋkopmon da apgul yaŋsi nandano bami asak.”

³¹ Yaŋba Yesu da yaŋ yoyiɓiɓ, “Abisok ji kili nandaŋ gadat aŋ, ma?

³² Nandani, bisap kili kwanɓtak. Asi bisap kili uŋun, do ji biripmiɓi yutjikon kiŋ kiŋ akdaŋ. Yaŋ aɓek nak nepba naga giŋ egipdisat. Mani Dat nak gat egisak do naga ginsi dima egipbenɓ.

³³ Ji nagon gadaɓek butji yaworiŋsi taŋakwa egipni, yaŋ do aɓek gen on dayisat. Miɓtimon egipni bisapmon jiɓi noman taŋ damdaŋ. Mani ji pasol pasoli mini tebaisi atni. Nak da miɓtim dakon tapmiɓ kili abiŋ yipgum.”

17

Yesu iyi do bisit agiɓ

16:26-27: Jn 14.21,23   **16:32:** Mt 26.31,56   **16:33:** Jn 14.27; Ro 5.1; 1Jn 5.4

¹ Yesu pan̄det kabini gen uñun yoyiñ mudanēk Kwen Kokup siñtanek bisit yañ agit, “Dat, bisap kili abik. Monjigo dakon man awigaki kañdo Monjigo da gak dakon man awigisak.

² Amin morap Monjigo da kila asak do yañ mudan̄ ingul. Yañdo, amin morap imisal uñun da egip egip dagok dagogi mini tagi yomjak.

³ Egip egip dagok dagogi mini dakon mibili uñun yañ: amin da gak Pin̄kop kalon̄isi bamisi yañ nandan̄ gamañ, ae Yesu Kristo gak da yabekbi pigit yañ gin nandan̄ iman̄.

⁴ Gak da pi morap namgul, uñun pi an̄ mudoko miktim amin da tilimgo kili kawit.

⁵ Dat, miktim dima noman tan̄akwan nak gak gat egek tilimno tan̄ namgut. Abisok gak da in̄amon uñun tilim aego nabi.

Yesu pan̄detni do bisit agit

⁶ “Amin morap on miktimon ban̄ namgul kabikon gak dakon mibilgo kili yoyiñ ten̄ten̄agim. Uñun amin gak dakon ban̄ nak do nabi gak dakon gen guramikgwit.

⁷ Abisok yañsi nandan̄, yo morap namgul uñun gak dasi namgul yañ nandan̄.

⁸ Nido gen morap namgul uñun yoyiko abidawit. Añek asi nak gagon da apgum ae gak da nak yabekgil, yañsi nandaba bamisi asak.

⁹ Nak uñun amin kabi do bisit asat. Miktim amin kisi do dima asat. Uñun amin kabi namgul uñun gak dakon amin kabigo, do uñun do bisit asat.

¹⁰ Nak dakon amin kabi uñun gak dakon. Ae gak dakon amin kabi uñun nak dakon. Amin da nak

dakon amin kabino pindagek tilimno kanek man madep naman.

11 “Nak gagon obinek miktimon sanbenek dima egipben. Mani unun amin kabi da miktimon sigin egipdan. Telagi Dat, mango tapmimi tonji namgul unun nan pankutnoki. Yan anaki nit da kalonisi ekwamak, unun amin kabi da kalonisi yan gin egipni.

12 Nak unun gat egipguman bisapmon man namgul unun nan pankutnanapbo tagisi egipgwit. Unun amin kabikon da amin pasiljak do yanbi unun dagin pasilgit. Yan anakwan Pinkop da papiakon gen unun do mandabi unun bami ton agit.

13 “Nak abisok gagon opben, mani kisik kisikno da unun amin kabikon tugosak yan do miktimon sigin egek gen on yosot.

14 Nak naga on miktimon nani dima, ae amin kabino unun kisi on miktimon nani dima, do nak gengo amin kabino do yobo miktim amin da nandaba yokwi tok an yomgwit.

15 Amin kabino miktimon ban timikgi do bisit dima asat. Pankutnanaki Yokwi Ami da dima panupbal asak yan do bisit asat.

16 Nak naga on miktimon nani dima, ae amin kabino unun kisi on miktimon nani dima.

17 Gak dakon gen unun gen bamisi. Amin kabinokon pi abi gengo bamisi unun da burikon pi aban gakdosi amin ani.

18 Gak da nak yabekbi miktimon pigim. Yangin nak da amin kabino miktimon yabekdat.

¹⁹ Uņun amin da gakdosi amin ani do aņek egip egipno kalonj gak do gamisat.

Yesu nandan gadat amin kisi do bisit agit

²⁰ “Nak uņun amin kabi do ġin bisit dima asat. Uņun amin kabi da gen yaņakwa nak nandan gadan namni amin uņun kisi do asat.

²¹ Dat nak gagon egapbo gak nagon egisal yaņ ġin uņun amin kabi da but kalonji egipni do bisit asat. Uņun amin nit gat egapno miktım amin da asi gak da nak yabekbi piġim yaņ nandaba bamisi asak dosi nandisat.

²² Nit kalonji ekwamak yaņ ġin uņun amin kalonji egipni, yaņ do tilim namgul uņun kili yomgum.

²³ Nak uņun amin kabikon egapbo gak nagon egisal. Kalonji egipni do nandisat. Yaņ egakwa miktım amin da gak da nak yabekbi piġim yaņ nandani dosi nandisat. Ae gak da nak do but dasi galak taņ namisal yaņ ġin gak da uņun amin do galak taņ yomisal yaņ nandani dosi nandisat.

²⁴ “Dat, miņat amin nak do namgul uņun nak da egipbeņ kokupmon nak gat kisin egipneņ do nandisat. Tilim namgul uņun koni do nandisat. Yo morap dima noman taņakwa but dasi kilisi galak taņ namgul, uņun do aņek uņun tilim namgul.

²⁵ Dat Kileġisi, miktım amin gak dima nandan gaman. Mani nak nandan gamisat. Ae amin kabino da gak da nak yabekbi piġim yaņsi nandaba bami asak.

²⁶ Nak da gak uņun amin kabikon yoligim. Ae gak da but dasi galak taņ namisal yaņ ġin uņun amin kabi da amin do but dasi galak taņ yomni,

ae nak unun amin kabikon egipben, yan do sigin sanbenek gak yolikdisat.”

Yesu tepmi panjek kimakgit da aeni pidagit

(Kilapmi 18-20)

18

Judas da Yesu uwal da kisiron yipgut

(Mt 26.47-56 ae Mk 14.43-50 ae Lk 22.47-53)

¹ Yesu bisit an mudanban panjet kabini gat kisi Kidron Pakbi Kidat yapmanek kiwit. Unun pakbi da usugap da pigaga kinda tosok. Yesu gat panjet kabini gat unun pigagagwan pigiwit.

² Bisap morapmi Yesu gat panjet kabini gat unun pigaga muwuk muwuk awit, do uwal da kisiron yipjak amin Judas kisi unun pigaga kan nandanjo agit.

³ Do Judas da Rom dakon emat amin di gat ae Telagi Yut Madep dakon obip amin diwari gat timikban unudon kiwit. Obip amin unun mukwa sogok amin dakon amin madep kabi gat Parisi amin gat da yabekgwit. Unun amin kabi lam ae kaliŋ ae emat dakon yo kisi timikgwit.

⁴ Yesu yo morap noman tan imdan unun kili nandan mudagit. Do kapmatjok da kin unun amin kabi yan yoyigit, “Ji namın nan wisan?”

⁵ Yoyinban yan yawit, “Nin Yesu Nasaret amin nan wisaman.”

Yanba Yesu da yoyigit, “Nak unun mani.” Yesu uwal da kisiron yipjak amin Judas unun amin kabi gat kisi akgwit.

⁶ Yesu da “Nak unun mani” yan yanakwan amin unun timisok di duwalik kinjek miktimon piligi pakgwit.

⁷ Yesu da aeni yoyigit, “Ji namın nan wisan?”

Yoyinban yawit, “Yesu Nasaret amin.”

⁸ Yan yanba Yesu da yan yoyigit, “Nak kili dayit, nak unun mani. Ji nak wisan kan, on amin kabi yopba kini.”

⁹ Yan yanban gen kinda kalip yagit unun bami ton agit. Gen unun yan: “Amin kabi unun nak do namgun unun kinda dima yipbo pasilgit.”

¹⁰ Saimon Pita da emat agak sibani ilik mukwa sogok amin dakon mibiltok amin dakon oman monji dakon miragi amin tet nani mandan dagagit. Oman monji unun dakon mani Malkus.

¹¹ Yan aban Yesu da tebai yan iyigit, “Emat agak siba yigikon simil! Dat da tepmi paken do nandisak unun dima paken yan nandisal, ma?”

Yesu Anaskon ankiwit

¹² Emat amin gat ae mibiltok amin madepni gat, ae Juda amin dakon obip amin gat da Yesu abidanek nap teban nan abisiwit.

¹³ Yan anek mibiltok Anaskon ankiwit. Anas unun Kaiapas dakon yopmi. Unun bilagon Kaiapas da mukwa sogok amin dakon mibiltok amin egipgut.

¹⁴ Unun da kalip Juda amin yan yoyigit, “Amin kalon kinda dagin amin morap kisi do anek kimotjak kan, unun tagi.”

Pita da Yesu do wasip yagit

(Mt 26.69-70 ae Mk 14.66-68 ae Lk 22.55-57)

¹⁵ Saimon Pita gat ae pañdet kinda gat Yesu yol añañ kigimal. Mukwa sogok amin dakon mibiltok amin da unun pañdet nandañ imgut, do Yesu yol añañ mukwa sogok amin dakon mibiltok amin da nagalon pigigit.

¹⁶ Mani Pita wanga yoma kaga da kapmatjok akgit. Do pañdet unun mukwa sogok amin dakon mibiltok amin da nandañ imgut unun da kin oman minjat kinda yoma kila agit unun iyinjek Pita abidanban nagalgwan pigigimal.

¹⁷ Oman minjat unun yoma kila agit unun da Pita yañ iyigit, “Gak unun amin dakon pañdetni kindabo?”

Iyinban Pita da yagit, “Nak dima.”

¹⁸ Kokup mirimisi agit, do oman monji gat ae obip amin gat kindapni alik do kindap kinda sogit da patderikon angwasinjek akwit. Anakwa Pita yo kisi agek kindapni aliwit.

Mukwa sogok amin dakon mibiltok amin da Yesu gen yañ imgut

(Mt 26.59-66 ae Mk 14.55-64 ae Lk 22.66-71)

¹⁹ Unun bisapmon mukwa sogok amin dakon mibiltok amin da Yesu pañdet kabini do iyigit ae yoyinjet agit kisi do iyigit.

²⁰ Yanban Yesu da yañ iyigit, “Nak gen nomansi amin kisi yoyin tentenagam. Muwut muwut yutnikon yoyin dekgim, ae Telagi Yut Madep da nagalon Juda amin da abin muwuk muwuk an unudon bisapmi bisapmi yoyin dekgim. Gen kindapasilikon dimasi yagim.

21 Do nido nak nayisal? Gen yanapbo nandawit amin ban yoyi. Gen yagim unun da nandan.”

22 Yesu yan yanakwan obip amin kinda da mogim kulbak anagek yan iyigit, “Mukwa sogok amin dakon mibiltok amin dakon geni kobogi gen tagi nan iyisat yan nandisal ma?”

23 Yanban Yesu da yan iyigit, “Gulusun yat kan, unun do nayi. Ae gen kilegi yat kan, nido nikdal?”

24 Nap kisirikon abisiwit dima wtdalek Anas da Yesu yabekban mukwa sogok amin dakon mibiltok amin Kaiapaskon ankiwit.

Pita da aeni Yesu do wasip yagit

(Mt 26.71-75 ae Mk 14.69-72 ae Lk 22.58-62)

25 Saimon Pita kindapni alin agakwan yan iyiwit, “Gak Yesu dakon pandetni kinda, ma?”

Yan iynba yoyigit, “Nak pandetni kinda dima.”

26 Mani mukwa sogok amin dakon mibiltok amin dakon oman amin kinda, unun Pita da miragi mandan dagagit amin unun dakon diwatni kinda, unun da yan iyigit, “Gakyo kisi Yesu gat pigaga ekwa dandat, ma?”

27 Iynban Pita da yagit, “Dima!” Wasip yanakwan unudon gin pup gen yagit.

Yesu Pailaron ankiwit

(Mt 27.1-2 ae 27.11-14 ae Mk 15.1-5 ae Lk 23.1-5)

28 Juda amin da Yesu abidan Kaiapas dakon yut yipmanek gapman dakon amin madep da yutnon ankiwit. Unun kili wisa dagagit, do iyi gapman dakon amin madep da nagalon dima pigiwit, nido piginey kan Pin kop da dabilon kilek tanek Yapyap

Bilak dakon jap noknoknin anşun akdaman yan nandawit.

²⁹ Wanğa joman agakwa Pailat da piñ yan yoyigit, “Ji on amin mibili nido gen yan imen?”

³⁰ Yanban yan iyiwit, “Uñun yokwi pakpak kinda dima tam, gagon dima anopnom.”

³¹ Yanba Pailat da yoyigit, “Disi abidan anki disi dakon gen tebanji yolek gen pikon yipni.”

Yanban Juda amin da yan iyiwit, “Nin da amin kinda anatan kimotjak dakon yan dagok ninon dimasi tosok.”

³² Gen unun yanba kalip Yesu da kosit nianon da kimotjak do yagit, unun bami ton agit.

³³ Pailat da aeni gapman da yutnon wigi Yesu iyinban opban yan iyigit, “Gak Juda amin dakon kila amin madep, ma?”

³⁴ Yanban Yesu da iyigit, “Uñun gaga nandanek yosol, bo amin di da nak do yan gayiwit?”

³⁵ Yanban Pailat da yagit, “Nak Juda amin kinda dima! Gaga dakon amin kabigo gat ae mukwa sogok amin dakon amin madep kabigo gat da gak abidan anan nagon anoben. Gak ninan agil?”

³⁶ Yanban Yesu da yan iyigit, “Nak da Amin Kila Asat unun on miktim dakon yo dima. On miktim dakon tam nak dakon oman monjino gat emat wamanakwa amin kinda da nak Juda amin da kisiron aripmi dima nepbam. Nak da Amin Kila Asat unun kokup nwanjwari dakon yo.”

³⁷ Yanban Pailat da iyigit, “Asi gak kila amin madep kinda, ma?”

Yanban Yesu da kobogi yan iyigit, “Kila amin madep kinda yan nayisal unun asi bami yosol. Nak gen bami minat amin morap yoyiken do on miktimon pigim. Mibili yan do men da anlagit. Gen bami yolgan amin morap unun nak dakon gen do mirak yopmanjan.”

³⁸ Yanban Pailat da iyigit, “Gen bami unun yo kinda ni?”

*Pailat da Yesu tilak kindapmon anjati do yagit
(Mt 27.15-31 ae Mk 15.6-20 ae Lk 23.13-25)*

Pailat gen unun iyinek aeni wanga Juda aminon pigeke yan yoyigit, “Nak da gulusun kinda agit do gen yan imnen da arif dimasi kosot.

³⁹ Mani Yapyap Bilagon anpakji yolek amin kinda dam tebanon nan wital yipbo kin kin an. Do Juda amin dakon kila amin madep nan yipbo kisak bo nian nandan?”

⁴⁰ Yanban yan tidanek yawit, “Barabas nan yipbi kisak.” Barabas unun kabo noknok, ae amin dapmanek yoni gwayan amin kinda.

19

¹ Pailat da yanban Yesu abidanek baljawit.

² Anakwa emat amin da nap keli ton kindanan kila amin madep dakon pelit yombem kinda wasanek Yesu da busunon yipgwit. Yan anek imal dubak gami kinda nan pan imgwit.

³ Anek kapmatjok da kin yan iyiwit, “Gildat tagi, Juda amin dakon kila amin madep!” Yan iyinek mogim kulbak anakgwit.

⁴ Anakwa Pailat wanğa aeni piği Juda amın yan yoyiğit, “Nak da unun amın jikon abıko yanşı nandan imni, nak da unun amın gulusunı kında agit do gen yan imnen da arip dimasi kosot.”

⁵ Yesu nap keli ton ban pelitni waman imgwit gat ae imal dubak gami kisi kwenikon sigin tanakwa wanğa pigit. Piñakwan Pailat da amın yan yoyiğit, “Kabıt, unun amın oni.”

⁶ Yanakwan mukwa sogok amın dakon amın madep kabı gat ae obip amın gat da Yesu kanek tebai yan tidanek yan yawit, “Tilak kindapmon anakba kimakban! Tilak kindapmon anakba kimakban!”

Yanba Pailat da yoyiğit, “Disi abıdan anki tilak kindapmon anakba kimotjak. Nak da gulusunı kında agit do gen yan imnen da arip dima kat.”

⁷ Mani Juda amın da yan iyiwit, “Unun amın da iyı do ‘Nak Piñkop dakon Monji’ yan yagiğit. Nin dakon gen teban da unuden amın si kimotni do yosok.”

⁸ Pailat gen unun nandanek mibiltok pasalgıt unun si yapmanek madepsi pasalgıt.

⁹ Anek aeni gapman yutnon wiği Yesu yan iyigiğit, “Gak dukon nani?” Mani Yesu da gen kobogi kında dima iyigiğit.

¹⁰ Anakwan Pailat da iyigiğit, “Kobogi nayık do dima nandisal, ma? Gepbo kiki bo ae tilak kindapmon gitni dakon yan dagok nagon gin tosok. Gak unun dima nandisal, ma?”

¹¹ Yanban Yesu da iyigiğit, “Piñkop kwen egısak unun da tapmım dima gamgut tam, gak da nak

abij nepbi dakon tapmim kinda dima tan gaban. Do amin gak da kisiron nepmak unun dakon yokwi da gak dakon yokwi yapmandak.”

¹² Pailat gen unun nandanek Yesu yipban isal kisak do kosit wisik agit. Mani Juda amin da yan tidanek yan yawit, “Gak unun amin yipbi kisak kan, gak Sisa dakon notni dima. Amin iyi do nak kila amin madep yan yosok unun Sisa dakon uwalni.”

¹³ Pailat gen unun nandanek Yesu anan wanga abigigit. Abigek tamo kinda mani Tip Ban Yalinbi Tamo yan yon unudon gen kokwin an yityit tamo kinda tosok unudon yikgit. (Unun tamo Ibru genon da Gabata yan yon.)

¹⁴ Anwa Yapyap Bilak do nandanek jap pankosit ak bisap, gildat binap 12 kilok agit. Pailat da Juda amin yan yoyigit, “Kabit, kila amin madepji oni.”

¹⁵ Yanban yan tidanek yawit, “Anabigit! Anabigit! Tilak kindapmon anakgit!”

Yanba Pailat da yoyigit, “Kila amin madepji tilak kindapmon anakgen do nandan?”

Yanban mukwa sogok amin dakon amin madep kabi da yan yawit, “Ninon kila amin madep kinda dima egisak. Sisa kalongin!”

¹⁶ Pailat da Yesu tilak kindapmon anadni do emat amin da kisiron yipban abidan ankiwit.

Yesu tilak kindapmon anakgwit

(Mt 27.32-44 ae Mk 15.21-32 ae Lk 23.26-43)

¹⁷ Yesu iyi tilak kindapni guramigek kokup pap yipmanek miktim tim kindakon kiwit, mani Busun Kidat. Ibru genon da Golgata yan yon.

18 Unjudon tilak kindapmon anjakgwit. Amin bamori kisi tilak kindap teri teri dapmanakwa Yesu binapmon akgit.

19 Pailat da yanban but piso gen kinda mandan tilak kindapmon yipgwit. Gen unun yan, YESU NASARET AMIN, JUDA AMIN DAKON KILA AMIN MADEPNI

20 Unun kosiri kapbi mandawit. Ibru gen, ae Rom gen, ae Grik genon da kisi mandawit. Yesu anjakgwit miktim tim unun kokup pap da kapmatjok tagit, do Juda amin morapmi da gen unun manjiwit.

21 Juda amin dakon mukwa sogok amin dakon amin madep kabi da Pailat yan iyiwit, “ ‘Juda amin dakon kila amin madepni’ yan dima mandaki. Gen yan mandaki: ‘On amin da yagit, Nak Juda amin dakon kila amin madepni.’ ”

22 Yanba Pailat da yagit, “Yum koni. Gen kili mandat unun dagin tosak.”

23 Emat amin da Yesu tilak kindapmon anjagek imalni timikgwit. Timigek kokwin 4 kabi anakwa kalon kalon da imalni kalon kalon timikgwit. Ae paba pigik dubakni kisi abidawit. Paba pigikni sanbekni unun mini imal diwat kaloni nan bupbi kawit.

24 Yan kanek notni yoyin yoyin anek yan yawit, “Dima pudonej. Namin da abidosak yan do satu wasok anej.” Yan yanek yan gin aba Pin kop da papiakon gen kinda tosok unun bami ton agit. Gen unun yan:

“Imalno kokwinigek timikgwit, ae namin da paba pigikno abidosak yan do satu wasok awit.”

Do emat amin da yan awit.

²⁵ Yesu dakon menji, ae menji dakon padige, ae Maria unun Klopas dakon minjatni, ae Maria Makdala kokup papmon nani, unun minjat kabi da Yesu dakon tilak kindap da kapmatjok akgwit.

²⁶ Yesu da menji gat ae panjet but dasi galak tanimgut unun kapmatjok akbal pindagek menji yan iyigit, “Minjat, on gak dakon monjigo.”

²⁷ Ae panjet unun yan iyigit, “On gak dakon menjo.” Unun bisapmon da wasanek panjet unun da Maria anki yutnikon kila agit.

Yesu kimakgit

(Mt 27.45-56 ae Mk 15.33-41 ae Lk 23.44-49)

²⁸ Yesu pi morapni kili unun mudosok yan nandanek, ae Pinjop da papiakon gen kinda tosok unun bami tonj asak dosi nandanek yan yagit, “Tekno bap tosok.” Gen unun yanakwan

²⁹ wain kinam kinda kapmatjok tagit. Do yo kinda gugidan yombem abidan wainon sibinba tujanban, isop kindap dakon kilinikon walik yipba Yesu da dulumon wigigit.

³⁰ Wikwan Yesu da wain nanek yan yagit, “Kili unun mudosok.” Yan yanek busunji tadik pinjek wupni yipban kigit.

Emat amin kinda da Yesu dakon gekgegi sugagit

³¹ Kili Sabat bisap dakon yo panjagap ak gildat agit. Unun Sabat unun bisap madepsi kinda, do Juda amin da tilak kindapmon bumjot dima toni do nandawit. Yan nandawit do amin tilak

kindapmon akgwit dakon kandapni dapman jokgal do Pailat iyiwit. Yanj aba tepmi kimakba bumjotni panjini yanjon da yawit.

³² Yanjba emat amin da kinj amin bamot Yesu gat dapgwit dakon kandapni dapman jokgalgwit.

³³ Mani Yesukon abinj kanjba kili kimakgit kawit, do kandapni dima anjak jokgalgwit.

³⁴ Mani emat amin kinda da Yesu dakon gekgegi gwawia nanj sugagit. Sujanban unjudon gin pakbi yawiyo da pakgwit.

³⁵ Yo unjun si kagit amin unjun da iyi unjun dakon yanj tenjenok asak. Ae iyi bamisi yosot yanj nandisak, do jiyo kisi nandanj gadat ani yanj do gen unjun yanj tenjenosok.

³⁶ Yo unjun aba Pinjkop da papiakon gen kinda tosok unjun bami tonj agit. Gen unjun yanj: “Kidatni kinda dima anjak jokgaldanj.”

³⁷ Ae Pinjkop dakon gen kinda gat yanj tosok: “Amin da giptimi sugawit unjun kokdanj.”

Yesu dakon bumjotni kimakbi tamo kalugi kindakon yipgwit

(Mt 27.57-61 ae Mk 15.42-47 ae Lk 23.50-56)

³⁸ Kili don Josep Arimatea kokupmon nani da kinj Yesu dakon bumjotni Pailat da nandanj iban anjksak do iyigit. (Josep unjun Yesu dakon panjetni kinda. Mani Juda amin dakon kila amin do pasalek Yesu do nandanj gadatni si anjksibigit.) Pailat da nandanj iban Josep da kinj Yesu dakon bumjotni anjkgit.

³⁹ Ae Nikodemus kalip Yesu kalbi kinj kagit unjuno kisi unun bisapmon gin apgut. Unun yo kibani ton tagisi di timik panapgut. Unun kindap bamori dakon gawonj ban iktagilek wasawit. Yo kibani tagisi unun dakon jigini unun 30 kilo da arip.

⁴⁰ Josep gat Nikodemus gat da Yesu dakon bumjotni abidanek yo kibani tagisi unun tagal imgumal. Yan anek imal tagisi ban gwilikgimal. Unun Juda amin da anjagon amin kimakbi do yan anj.

⁴¹ Yesu tilak kindapmon anjagwit da kapmatjok pi kinda tagit. Unun pigagagwan kimakbi tamo kalugi kinda tagit. Unun tamokon bumjot kinda dima yipbi.

⁴² Unun Juda amin da Sabat bisap dakon yo panjagap ak bisap, ae kimakbi tamo unun kapmatjok tagit, do amin bamot Yesu dakon bumjotni anjki unjungwan yipgumal.

20

Yesu kimoron da pidagit

(Mt 28.1-8 ae Mk 16.1-8 ae Lk 24.1-12)

¹ Sonda wisa dagokdo pilin tuk tanakwan gin Maria Makdala kokupmon nani kimakbi tamokon apgut. Abin kanban kimakbi tamo dakon yoma sogwit dakon tip kili antobilba kigit kagit.

² Yan kanek timtim yanek kinj Saimon Pita gat ae Yesu da panjetni kinda but dasi galak tanj imgut unun bamot yan yoyigit, “Amin Tagi kimakbi tamokon nanj anabigenj. Anjki dukwan yipmanj unun dima nandamanj.”

³ Yanban Pita gat ae pañdet kinda unun gat kimakbi tamokon kigimal.

⁴ Amin bamot kisi timentim yanjek kigimal, mani pañdet kinda unun da Pita yapmanjek unun da kalip kimakbi tamokon kin altagit.

⁵ Kin pagadanjek kimakbi tamogwan wusigit. Wusinek imal tagisi Yesu dakon bumjotni wang-wit unun tanba pindakgit. Mani dima wigigit.

⁶ Saimon Pita unun da bunon abinek unun kimakbi tamogwan wigigit. Wigek imal tanba pindakgit.

⁷ Ae imal kinda kagit unun Yesu da busunon wabi. Imal unun imal diwari gat dima tawit. Unun gironjikbi da iyindage tanban kagit.

⁸ Ae pañdet unun kinda mibiltok kimakbi tamokon kigit unun kisi wigigit. Wigi pindagek nandan gadat agit.

⁹ Unun bisapmon Pin kop da papiakon Yesu kimoron da ae pidokdisak dakon gen tosok unun do dima nandaba pisagit.

¹⁰ Yo unun pindagek pañdet bamot tobil kokupmon kigimal.

Maria Makdala kokupmon nani da Yesu kagit

(Mt 28.9-10 ae Mk 16.9-11)

¹¹ Maria kimakbi tamo da wanja agek kunam takgit. Kunam tagek tagek pagadanjek kimakbi tamogwan wisigit.

¹² Wisinek anelo bamori imalni kwakwagi pindakgit. Unun anelo bamot Yesu dakon bumjotni da tagit unudon yikgimal. Kinda busunji da tagiron yikgit, anakwan kinda kandapni da tagiron yikgit.

13 Maria yan iyigit, “Minjat gak kunam nido takdal?”

Yanbal yan yoyigit, “Amin Tagino abidan anki dukwan yipman unun dima nandisat.”

14 Yan yanek tobil Yesu akban kagit. Mani Maria da unun Yesu yan dima kanban pisagit.

15 Kili Yesu da yan iyigit, “Minjat gak nido takdal? Gak namın nan wisisal?”

Maria da pikaga unun dakon pi monji kind a yan nandanek yan iyigit, “Amin tagi, gak da bumjot ankil kan, dukwan yipmal nayinbi kin abidan anopben.”

16 Yanban Yesu da yagit, “Maria!”

Yanban Maria da tobil Ibru genon da yan iyigit, “Rabonai.” (Rabonai unun dakon mibili unun Yoyinet.)

17 Yanban Yesu da yan iyigit, “Nak Datnokon dima wigit, do nak dima abidoki. Kin notno kabi yan yoyiki, ‘Nak Datno ae ji dakon Datji unudon wigiken. Pinkopno ae ji dakon Pinkopji unudon wigiken.’”

18 Iyiban Maria Makdala kokupmon nani da kin panjet kabi yan yoyigit, “Amin Tagi nak da kili kat.” Yan yoyinek Yesu da gen iyigit unun yoyigit.

Panjetni da Yesu kawit

(Mt 28.16-20 ae Mk 16.14-18 ae Lk 24.36-49)

19 Sonda pilin kaga panjetni Juda amin dakon kila amin do pasalek yut kindakon muwugek yoma benjan anek yikgwit. Yigakwa Yesu da abin bikbik nikon agek yan yoyigit, “Butji yawori tosak.”

20 Yan yanek kisit bamotni ae gekgekniyo yolı̄nban pañdetni Amin Tagini kanek but galak madepsi nandawit.

21 Aeni Yesu da yan yoyigit, “Butji yawori tosak. Dat da nak yabekgit, yan gin nak da ji yabekdat.”

22 Yan yanek migani pişonban pañdetnikon kinakwan yan yagit, “Ji Telagi Wup abidoni.

23 Ji amin dakon yokwini yopman yomni kan, diwarini pasil yomdan, ae dima yopman yomni kan, diwarini tan yomdan.”

Tomas da Yesu kagit

24 Pañdetni diwari Yesu kawit bisapmon kindan unun notni gat dima egipgwit, mani unun Tomas (ae mani kindan Yayat).

25 Pañdet diwari da Tomas yan iyiwit, “Nin Amin Taginin kaman!”

Yan iyinba Tomas da yoyigit, “Kisirikon birin tamo dima pindagek witjiken, ae gekgegikon wuda gwaljik dima witjiken kan, ji da gen nayan unun do nandabo bami dima asak.”

26 Gildat 7 kabi mudanakwa pañdet kabi ae notni Tomas gat kisi yutnon muwugek yoma benğan awit. Mani Yesu abin bikbik nikon altanban kawit. Altanek yan yoyigit, “Butji yawori tosak.”

27 Yan yoyinnek Tomas yan iyigit, “Gak abin kisitno witjinek pindat. Anek kisitgo awin gekgeknokon witjiki. Gak but bamot dima anek nandan gadan nabi.”

28 Yanban Tomas da yan iyigit, “Amin Tagino ae Pinkopno.”

29 Yan yanban Yesu da iyigit, “Gak kili nandal, do

nandan gadan namisal. Amin nak dima nandanek nandan gadan naman, unun amin kisik kisik tagi ani.”

On papia dakon mibilisi

³⁰ Yesu da wasok tapmimi ton diwari morapmisi anakwan panjetni da pindakgwit, unun on papiakon dima mandabi.

³¹ Mani papia on yan do mandabi. Ji da Yesu unun Kristo yan si nandan gadan imni. Ae Yesu unun Pin kop dakon Monjisi yan nandan gadan iminakwa, unun da manon egip egip abidoni, mibili yan do papia on mandabi.

Yesu aeni panjet kabnikon altan yomgut

(Kilapmi 21)

21

Yesu panjetni diwari do altan yomgut

¹ Don aeni Yesu da panjetni Galili Pakbi idap ilenikon egakwa altan yomgut. Altan yomgut dakon gen unun yan.

² Saimon Pita, ae Tomas (Yayat yan iyiwit), ae Nataniel (Galili miktin, Kana kokupmon nani kindi), ae Sebedi dakon monji bamot gat, ae Yesu dakon panjetni bamori gat kisi egipgwit.

³ Saimon Pita da notni yan yoyigit, “Nak tap kilap ilit do kisat.”

Yanban yawit, “Nin kisin kinen.” Yan yanek boron wigek kiwit. Mani unun kalbi tap kilap kindi dima ilikgwit.

4 Wisa dagokdosi gildat dima wiñakwan Yesu unjun pakbi idap ileñikon akban kawit, mani unjun Yesu yanñ dima kanba pisagit.

5 Anakwa Yesu da yanñ yoyigit, “Not kabi, ji tap kilap di ilanñ?”

Yanñban yawit, “Dima.”

6 Yanñba yanñ yagit, “Ji yikji bot amin tet do maba kwan tap kilap di ilatni.” Yanñ yanñban yikni maba pikwan tap kilap morapmisi pigi tugañba yik ilik awik do antidok awit.

7 Yanñ anakwa pañdet Yesu da galak tañ imgut unjun da Pita yanñ iyigit, “Unjun Amin Tagi mani!” Saimon Pita unjun pi do anek ilikba pigik kadimni kili ilik yipgut. Do notni da “Unjun Amin Tagi mani!” yanñ yanñban nandañek ilikba pigik kadimni ae pañek pakbigwan pañ magit.

8 Mañek ileñikon kinakwan notni boron da buñon yolgwit. Yolek yikni tap kilap tugañbi walimbil ilik anañ kiwit, nido bot unjun pakbi dubagikon dima tagit, 100 mita unjun da tilagon gin tagit.

9 Kinñ ileñikon wigek yanñ pindakgwit: kindap kindap sogit da patderikon tap kilap kindap tagit, ae bretyo kisi tañba pindakgwit.

10 Pindagakwa Yesu da yanñ yoyigit, “Ji abisok tap kilap ilanñ di pañapgut.”

11 Yanñban Saimon Pita da boron wigek tap kilap yik ilikban ileñikon wigigit. Yigon tap kilap madep madep 153 yanñ da pigi tugawit, mani yik unjun dima dagagit.

12 Yesu da yanñ yoyigit, “Ji abinñ jap nabit.” Unjun Amin Tagini yanñ kili nandañ mudawit, do gen

uñun yanban pañdetni si pasalek kinda da “Gak namın?” yan dıma iyıwıt.

¹³ Anakwa Yesu kindapmon kinjek bret ae tap kilap timıgek pañdetni do yomgut.

¹⁴ Yesu kimoron da pıdan pañdet kabınikon on altan yomgut uñun da aban kosiri kapbi agıt.

Yesu da Pita yan iyıgıt, “Gak sipsipno kila abi”

¹⁵ Jap nan mudanek Yesu da Saimon Pita yan iyıgıt, “Saimon, Jon dakon monji, gak nak do but dasi galak tan namın kımagek on amın kabı da but dasi galak tan naman uñun yapmañdal, ma?”

Yanban Pita da yagıt, “Asi, Amın Tagı, gaga nandısal. Nak but dasi galak tan gamısat.”

Yanban Yesu da iyıgıt, “Sipsip monın kabıno upmokgi.”

¹⁶ Ae kosiri kinda gat yan iyıgıt, “Saimon, Jon dakon monji, gak nak do but dasi galak tan namısal, bo dıma?”

Yanban Pita da yagıt, “Asi, Amın Tagı, gaga nandısal. Nak but dasi galak tan gamısat.”

Yanban Yesu da iyıgıt, “Sipsipno kila abi.”

¹⁷ Ae Yesu da iyınban kosiri kapbi anakwan aeni yan iyıgıt, “Saimon, Jon dakon monji. Gak but dasi galak tan namısal?” Pita uñun Yesu da kosiri kapbi “Gak but dasi galak tan namısal?” yan iyıgıt, do buri jik tagıt.

Yan nandanek Yesu yan iyıgıt, “Amın Tagı, yo morap uñun nandan mudosol. Nak but dasi galak tan gamısat, gaga nandısal.”

Yanban Yesu da yan iyıgıt, “Gak sipsipno upmokgi.

18 Asisi gayisat, gak monji gimonji egipgul bisapmon ilikba pigikgo panjek kokup dukwan kik do nandagil unudon kin kin agil. Mani amin pelan aki bisapmon, kisitgo anenagaki amin nwanjwari da ilikba pigikgo pan gaminek gak anan kosit dima kik do nandaki unun nan anjikdan.”

19 Yesu gen on Pita kosit nianon da kimagek Pin kop man madep imjak unun do yagit. Yan yanek iyigit, “Nak nolti.”

Yesu da pandet kinda si galak tan imgut, unun dakon gen

20 Pita da tobil pandet kinda Yesu da but dasi galak tan imgut unun kagit. Unun bunon yol panpan apgut. (Unun amin jap nawit bisapmon Yesu dakon pibit da kapmatjok busunji unudonjok yipmanek Yesu yan iyigit, “Amin Tagi, namin da gak uwal da kisiron gepjak?”)

21 Pita da unun amin kanek Yesu yan iyigit, “Amin Tagi, ae on amin iwa?”

22 Yanban Yesu da yan iyigit, “Egakwan gin nak aeno tobil apben do nandaken bo dima, unun nak dakon yo. Gak nak nol.”

23 Yan yanban binap gen kinda panmuwukbi kabikon kin iren tagit. Gen unun yan: “Unun pandet dima kimotdisak.” Mani Yesu da pandet unun dima kimotjak yan dima yagit. “Egakwan gin nak aeno tobil apben do nandaken bo dima, unun nak dakon yo”, unun gin yagit.

24 Unun pandet da unun yo morap dakon yan tenjenok anek gen unun mandagit. Nin nandaman, gen unun yan tenjenosok unun bamisi.

²⁵ Yesu da yo diwari morapmisi gat agit. Yo morap agit kisi morap papiakon mandanej kan, miktimon papia unun da toni dakon tamo aripmi dima bo toni.

PIN^KOP GEN
The New Testament and Psalms in the Yopno Language
of Papua New Guinea
Nupela Testamen na Buk Song long tokples Yopno long
Niugini

copyright © 2010 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Yopno

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-01-09

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 31 Aug 2023

b683ce50-d820-5bfc-8471-d8ee080be106